

UMEÅ UNIVERSITET

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2018

Samhällsvetenskapliga
fakulteten

Innehåll

1.	Inledning	2
2.	Nyckeltal – Samhällsvetenskapliga fakulteten 2014 – 2018	3
3.	Allmänt om fakulteten	4
	3.2 Analys av resultat och bedömningar av måluppfyllelse	6
	3.3 Fakultetsnämndsbeslut	7
	3.4 Ett axplock av händelser år 2018	8
	3.5 Samhällsvetenskapliga fakultetens 50-årsjubileum	10
4.	Forskning	11
	4.1 Fakultetens forskningskommitté	11
	4.2 Externa medel/finansiering	12
	4.3 Vetenskaplig publicering	14
	4.4 Samverkan inom forskning	15
5.	Utbildning på forskarnivå	16
	5.1 Antagning, aktiva och examina	16
	5.2 Gemensamma forskarutbildningskurser	18
	5.3 Samverkan inom forskarutbildning	18
	5.4 Forskarutbildningsämnen	19
	5.5 Disputationer under året	19
6.	Grundutbildning	20
	6.1 Antal HST, genomströmning, distributionsformer	20
	6.2 Studeranderekrytering, söktryck m.m.	25
	6.3 Externfinansierad utbildning	27
	6.4 Pedagogisk meritering	28
	6.5 Kvalitetsarbete	29
	6.6 Internationalisering	29
7.	Personal och kompetensförsörjning	30
	7.1 Antal anställda m.m.	30
	7.2 Kompetensförsörjning	34
	7.3 Kompetensutveckling	35
	7.4 Arbetsmiljö	36
	7.5 Lika villkor	37
8.	Ekonomi	38
9.	Intern styrning och kontroll	45
10.	Övrigt	47
	10.1 Lokaler	47
	10.2 Kommunikationsarbetet	48
	10.3 Externa remisser	49

1. Inledning

Vid den samhällsvetenskapliga fakulteten skapar lärare, forskare och andra anställda kunskap och förståelse om samhällets funktion, struktur och dynamik för att kunna förändra eller förhindra samhällsproblem. Våra studenter blir dem som i framtiden bidrar till ett effektivt, rättvist och demokratiskt samhälle i en hållbar utveckling.

År 2018 var det 50 år sedan den samhällsvetenskapliga fakulteten bildades. Under en vecka i november firades därför fakulteten på temat Demokrati genom bland annat öppna föreläsningar där medarbetar, studenter och allmänheten bjöds in att delta. Under förberedelserna till firandet uppmärksammades en skrift som tagits fram 25 år tidigare, där det framhölls att fakulteten då hade [...] målsättningen att skapa balans mellan forskning, forskarutbildning och grundutbildning [...]. Det gäller också att finna en balans mellan egen fakultetsfinansierad forskning och externfinansierad forskning och slå vakt om sin relativa autonomi och kritiska potential [...].

En målsättning och strävan som står sig än idag. Det är därför glädjande att konstatera att under det gångna året ökade de erhållna externa forskningsbidragen till en rekordhög nivå. Lika glädjande är att söktrycket till fakultetens utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå är fortsatt högt, liksom att antalet meriterade och excellenta lärare vid fakulteten fortsätter att öka. Och tack vare Handelshögskolan erhöll Umeå universitet ackreditering för handelshögskolor av The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB).

Under året antogs 27 doktorander till forskarutbildningen, vilket var en mer än antalet doktorsexamina under samma år. Trots att fler antogs än som lämnade forskarutbildningen under året kan vi förutspå en fortsatt nedgång av antalet forskarstuderanden under kommande år. Det kan framför allt förklaras med svårigheter att finansiera forskarutbildningen, men kanske också av en relativt gynnsam arbetsmarknad för studenter inom det samhällsvetenskapliga området.

En förutsättning för att lyckas med studierna eller utvecklas i arbetet är en god arbetsmiljö, utan kränkningar och trakasserier. Under året har därför ett aktivt, integrerat och verksamhetsnära arbetsmiljöarbete fortsatt varit i fokus.

Avslutningsvis kan konstateras att under år 2018 medverkade många av fakultetens medarbetare i olika samverkansaktiviteter, både inom och utanför universitetet. Det mediala intresset var extra stort kring den statsvetenskapliga institutionens expertiskunskap med anledning av valet. Samverkan och medverkan innebär att kunskap och kompetens inom den samhällsvetenskapliga fakulteten inte endast genererar god utbildning samt bredd och djup i forskning, utan också leder till samhällsnytta.

Ruth Mannelqvist
Dekan

2. Nyckeltal – Samhällsvetenskapliga fakulteten 2014 – 2018

SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN	2014	2015	2016	2017	2018
Organisation					
Antal institutioner/arbetsenheter/centrumbildningar	18	18	18	18	18
Ekonomi					
Intäkter totalt (tkr)	948 888	944 760	949 698	998 120	1 050 839
Varav utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr, vh 10-13)	509 081	508 595	513 504	558 496	592 771
- varav andel anslag (%) vh 10-11	81%	83%	83%	79%	76%
- varav andel externa intäkter (%) vh 12-13	19%	17%	17%	21%	24%
Varav forskning och utbildning på forskarnivå (tkr, vh 20-23)	439 807	436 165	436 194	439 624	458 068
- varav andel anslag (%) vh 20-21	47%	48%	45%	45%	46%
- varav andel externa intäkter (%) vh 22-23	53%	52%	55%	55%	54%
Kostnader totalt (tkr)	-938 026	-963 739	-968 619	-992 242	-1 019 365
- varav andel löne- och övriga personalkostnader (%)	61%	61%	62%	61%	59%
- varav andel lokal kostnader (%)	9%	10%	10%	10%	11%
- varav andel driftskostnader (%)	17%	16%	16%	16%	16%
- varav andel övriga kostnader (%)	13%	13%	13%	13%	13%
Balanserade medel, tkr (Myndighetskapital+Ej förbrukade projektmedel)	253 289	229 049	220 122	231 162	288 318
Myndighetskapital (tkr)	138 941	121 191	102 269	108 147	139 596
- Varav årets kapitalförändring	10 863	-18 979	-18 921	5 878	31 474
- Varav balanserat kapital	128 079	140 170	121 191	102 269	108 122
Myndighetskapital/Kostnader (%)	15%	13%	11%	11%	14%
Ej förbrukade projektmedel (tkr)	114 348	107 858	117 852	123 015	148 722
Andel extern finansiering (%)	38%	37%	37%	37%	38%
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå					
Antal helårsstudenter (HSTV)	7 040	7 010	7 056	7 304	7 450
- varav antal HST inom ramen för takbelopp (Sam-avräkning)	5 812	5 714	5 753	5 789	5 810
- varav andel HST-kvinnor (%)	64%	64%	63%	63%	63%
- varav andel HST-avancerad nivå (%)	20%	20%	20%	21%	20%
- varav andel HST-på program (%)	71%	72%	71%	71%	71%
- varav andel HST-IT/Distans (%)	18%	18%	20%	21%	21%
- varav antal HST inom ramen för takbelopp (LH-avräkning)	743	802	874	955	914
- varav antal HST - uppdragsutbildning	440	434	426	504	645
- varav antal HST - avgiftsstudenter	49	60	46	53	70
Prestationsgrad inom ramen för takbelopp (Sam), %	81%	8%	82%	82%	82%
Antal utbytesstudenter - Inresande	464	428	397	470	415
Antal utbytesstudenter - Utresande	223	245	208	215	239
Forskning och utbildning på forskarnivå					
Antal nyantagna doktorander	29	18	21	26	27
- varav andel kvinnor (%)	62%	50%	38%	54%	63%
Antal aktiva doktorander	233	200	190	173	155
- varav andel kvinnor (%)	55%	54%	53%	53%	55%
Antal doktorsexamina	22	30	29	41	26
- varav andel kvinnor (%)	55%	57%	45%	54%	54%
Antal licentiatexamina	7		1	2	2
- varav andel kvinnor (%)	100%		100%		50%
Erhållna forskningsbidrag (tkr)	187 000	189 000	200 000	184 000	212 900
Antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	375	362	376	402	378
Personal					
Antal anställda (individer)	966	959	942	936	916
Antal anställda (årsarbetskrafter)	871	834	846	837	823
Varav andel lärare/forskare	53%	55%	55%	56%	57%
- Varav andel disputerade lärare	77%	78%	80%	81%	81%
Varav andel tillsvidareanställd personal	87%	87%	89%	88%	87%
Antal professorer (inkl. gäst och seniorprofessorer)	85	85	83	80	81
- varav andel kvinnor (%)	35%	34%	33%	33%	33%
Antal professorer (exkl. gäst och seniorprofessorer)	73	70	70	72	72
- varav andel kvinnor (%)	36%	36%	34%	33%	33%
Antal docenter	93	103	119	125	127
- varav andel kvinnor (%)		54%	50%	52%	54%
Antal lektorer	320	322	328	340	331
- varav andel kvinnor (%)	50%	51%	51%	52%	53%
Antal adjunkter	124	122	114	107	97
- varav andel kvinnor (%)	57%	58%	61%	63%	65%
Antal postdoktorer	12	23	23	17	21
- varav andel kvinnor (%)	75%	61%	61%	88%	67%
Antal forskare	18	20	26	30	26
- varav andel kvinnor (%)	56%	70%	73%	70%	58%
Antal administrativ personal	160	167	156	163	157
- varav andel kvinnor (%)	85%	85%	85%	85%	85%
Antal teknisk personal	74	70	64	62	68
- varav andel kvinnor (%)	35%	33%	41%	40%	40%
Sjukfrånvaro, %	2,6%	2,7%	3,0%	3,0%	3,1%

3. Allmänt om fakulteten

3.1 Översikt/organisation

Den Samhällsvetenskapliga fakulteten är en av fyra fakulteter vid Umeå universitet. Vid fakulteten finns elva institutioner (inklusive Handelshögskolan vid Umeå universitet) och fem arbetsenheter. Därutöver är fakulteten värd fakultet för fyra centrumbildningar. Det finns även tre enheter som är integrerade i institutioners verksamhet och de är Umeå centrum för funktionshinderforskning vid Institutionen för socialt arbete, Transportforskningsenheten vid Institutionen för geografi och ekonomisk historia och Centrum för skolledarutveckling vid Statsvetenskapliga institutionen.

Institutioner

Institutionen för geografi och ekonomisk historia

Prefekt Kerstin Westin
 Biträdande prefekt geografi Urban Lindgren
 Biträdande prefekt ekonomisk historia Helén Strömberg

Handelshögskolan

Rektor/prefekt Sofia Lundberg
 Biträdande prefekt företagsekonomi Lars Silver
 Biträdande prefekt nationalekonomi Niklas Hanes (till 2018-06-30)
 Biträdande prefekt nationalekonomi Lars Persson (från 2018-07-01)
 Biträdande prefekt statistik Marie Eriksson

Institutionen för informatik

Prefekt Mikael Wiberg (till 2018-03-15)
 Prefekt Katrin Jonsson (från 2018-03-16)

Juridiska institutionen

Prefekt Görel Granström

Institutionen för kostvetenskap

Prefekt Cecilia Olsson

Pedagogiska institutionen

Prefekt Simon Wolming

Institutionen för psykologi

Prefekt Mikael Henningsson

Institutionen för socialt arbete

Prefekt Anna-Lena Perdahl

Sociologiska institutionen

Prefekt Jenny-Ann Brodin Danell

Statsvetenskapliga institutionen

Prefekt Magnus Blomgren

Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap

Prefekt Gunnar Schedin

Arbetsenheter

Enheten för demografi och åldrandeforskning (CEDAR)

Föreståndare Elisabeth Engberg

Enheten för Polisutbildning vid Umeå universitet

Föreståndare Lars-Erik Lauritz

Enheten för Restauranghögskolan

Föreståndare Ute Walter (till 2018-07-31)
 Föreståndare Carita Bengs (från 2018-08-01)

Enheten för samhällsvetenskaplig digital forskning vid Umeå universitet (DIGSUM) (vid Institutionen för informatik)

Föreståndare Simon Lindgren

Centrumbildningar

Centrum för miljö- och naturresursekonomi (CERE)

Föreståndare Runar Brännlund

Centrum för regionalvetenskap vid Umeå universitet (CERUM)

Föreståndare Lars Westin

Idrottshögskolan vid Umeå universitet

Föreståndare Tor Söderström

Umeå centrum för genusstudier (UCGS)

Föreståndare Britt-Inger Keisu

Fakultetsnämnden är fakultetens högsta beslutande organ och har ansvar för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, forskning samt samverkan inom det samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet. Nämnden har en fyraårig mandatperiod (2017-07-01 – 2021-06-30)

Fakultetens verksamhet leds av en dekan. Dekanen är fakultetsnämndens ordförande, men fattar också egna beslut i enlighet med rektors och fakultetsnämndens delegationsordningar. Prodekan är dekanens ställföreträdande och träder in vid dekanens frånvaro.

Perioden 2018-01-01–2018-12-31

Sedan 2017-07-01 har professor Ruth Mannelqvist uppdraget som dekan för den Samhällsvetenskapliga fakulteten och professor Greg Neely har uppdraget som prodekan. Därutöver har universitetslektor Ann-Louise Silfver dekanens uppdrag att vara vicedekan med särskilt ansvar för frågor rörande utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Under 2018 har fakultetsnämnden sammanträtt sju gånger. Dekanen har fattat beslut vid särskilda beslutsmöten var annan vecka (vanligtvis måndagar) under terminstid. Totalt har 23 stycken dekanens beslutsmöten genomförts under 2018.

Vid fakulteten finns en beredande kommitté för utbildningsfrågor (Utbildningskommittén) med vicedekan som ordförande och en beredande kommitté för frågor rörande utbildning på forskarnivå och forskning (Forskningskommittén) med prodekan som ordförande. Därutöver har fakulteten två anställningskommittéer; en för tillsättning av professorer och prövning av docentansökningar och en för tillsättning av universitetslektorat, anställningar som forskare m.m.

Fakultetsnämnden

Sammansättning under perioden 2018-01-01–2018-12-31:

Dekan
Ruth Mannelqvist, juridiska institutionen

Prodekan
Greg Neely, psykologi

Ledamöter
Staffan Karp, pedagogik
Carina Keskitalo, geografi och ek. historia
Urban Markström, socialt arbete
Steven Nordin, psykologi
Ingeborg Waernbaum, Handelshögskolan

Extern ledamot
Cynthia Kite, Polarbröd

Gruppuppseant
Katarina Norberg, statsvetenskap

Studeranderepresentanter
Emma Landby, geografi och ek. historia (doktorand)
Frida Annuswer, Umeå studentkår
Nelly Fernström, Umeå studentkår

Utbildningskommittén

Sammansättning under 2018-01-01–2018-12-31:

Ordförande
Vicedekan Ann-Louise Silfver, pedagogik

Ledamöter
Dan Frost, Handelshögskolan
Ola Lindberg, pedagogik
Michael Gruber, psykologi
Ulf Israelsson, Juridiska inst.
Marie-Louise Snellman, socialt arbete
Daniel Larsson, sociologi

Gruppuppseanter
Ulrika H. Westergren, informatik,
Lars Larsson, geografi och ek. historia (tom april)
Örjan Pettersson, geografi och ek. Historia (from maj)
Patrik Johansson, statsvetenskap
Pär Segerbrant, tillämpad utbildningsvetenskap
Annica Nylander, kostvetenskap

Adjungerade representanter med närvaro- och yttranderätt

Avd. vid Handelshögskolan som inte representeras genom ledamot/gruppsuppleant (Jessica Fahlén, statistik och Tomas Raattamaa, nationalekonomi)

Avd. vid Inst. för geografi och ekonomisk historia som inte representeras genom ledamot/gruppsuppleant (Thomas Pettersson, ek. historia)

Enheter med utbildning på grund och/eller avancerad nivå (Restauranghögsk: Hanna Lövgren, UCGS: Linda Sandberg, Polisutbildningen: Pontus Bergh (jan-mars), Daniel Skog (maj-nov)

Studeranderepresentanter

Fyra representanter från Umeå Studentkår

Forskningskommittén

Sammansättning under 2018-01-01–2018-12-31:

Ordförande

Greg Neely, psykologi

Ledamöter

Nafsika Alexiadou, tillämpad utbildningsvetensk.
Björn Blom, socialt arbete
Mikael Hjerm, sociologi
Xavier de Luna, Handelshögskolan – statistik
Ann Öhman, UCGS

Gruppsuppleanter

Torbjörn Bergman, statsvetenskap
Thomas Blomquist, Handelshögskolan – företagsekonomi
Annika Nordlund, psykologi

Doktorandrepresentant

Hanna Lindström, Handelshögskolan – nationalekonomi

Anställningskommittén

för tillsättning av professorer och docenter
Sammansättning under 2018-01-01–
2018-12-31:

Ordförande

Greg Neely, psykologi

Ledamöter

Thomas Aronsson, Handelshögskolan – nationalekonomi
Ola J Lindberg, pedagogik
Camilla Sandström, statsvetenskap
Karin Sporre, tillämpad utbildningsvetenskap
Mikael Wiberg, informatik

Gruppsuppleanter

Jonas Edlund, sociologi
Anne Grönlund, socialt arbete
Stefan Sundgren, Handelshögskolan – företagsekonomi

Studeranderepresentant (doktorand)

Marcin Rataj, geogr och ek. hist

för tillsättning av universitetslektorat m.m.
Sammansättning under 2018-01-01–
2018-12-31:

Ordförande

Ann-Louise Silfver, pedagogik

Ledamöter

Rickard Danell, sociologi
Karin Danielsson, informatik
David Feltenius, statsvetenskap
Peter Hultén, Handelshögskolan – företagsekonomi
Karin Åström, juridiska institutionen

Gruppsuppleanter

Malin Eriksson, socialt arbete
Jörgen From, pedagogik
Johan Lundberg, Handelshögskolan – nationalekonom

Studeranderepresentant (doktorand)

Markus Nyström, psykologi (till 2018-06-30)
Heather Mackay (från 2018-07-01)

3.2 Analys av resultat och bedömningar av måluppfyllelse

Se bilaga.

3.3 Fakultetsnämndsbeslut

Under 2018 har Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden fattat bland annat följande beslut:

Utbildning

Fakultetsnämnden har

- tillstyrkt ett förslag om inrättande av Kandidatprogram i biblioteks- och informationsvetenskap
- tillstyrkt förslag om avveckling av huvudområden på avancerad nivå i:
 - Social välfärd och
 - Hållbar utveckling
- tillstyrkt ett förslag till examensbeskrivning för
 - Filosofie kandidatexamen i biblioteks- och informationsvetenskap. Inriktning: bibliotekarie och informationsspecialist
- tillstyrkt ett förslag om revidering av examensbeskrivningen för
 - Juristprogrammet
 - Socionomprogrammet/socionomexamen
 - Filosofie magisterexamen i biblioteks- och informationsvetenskap. Inriktning: bibliotekarie och informationsspecialist
 - Dietistprogrammet
 - Psykologprogrammet
 - Psykologprogrammet med inriktning mot idrott
 - Magisterexamen med inriktning mot kommersiell rätt
- fastställt en revidering av utbildningsplanen för
 - Kostvetarprogrammet
 - Psykologprogrammet
 - Psykologprogrammet med inriktning mot idrott
 - Juristprogrammet
 - Socionomprogrammet (inför ht 2018)
 - Socionomprogrammet (inför vt 2019)
 - Magisterprogrammet i biblioteks- och informationsvetenskap
 - Dietistprogrammet
 - Samhällsplanerarprogrammet
 - Masterprogrammet i samhällsplanering
- utsett programsamordnare för
 - Samhällsvetarprogrammet (Magnus Bohman)
- beslutat att avveckla programrådet för Juristprogrammet och Magisterprogrammet med inriktning mot arbetsrätt
- fastställt revidering av dokumentet Utbildning på forskarnivå vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten
- fastställt en revidering av den allmänna studieplanen för utbildning på forskarnivå i
 - Pedagogik

Ekonomi/planering/uppföljning

Fakultetsnämnden har

- fastställt Samhällsvetenskapliga fakultetens bokslut för 2017
- fastställt en revidering av Samhällsvetenskapliga fakultetens resursfördelning/budget för 2018
- fastställt Samhällsvetenskapliga fakultetens verksamhetsberättelse för 2017
- beslutat om fördelning av professorsutrymmen för 2018 (finansiering från och med 2019)

- beslutat att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att
 - belysa den nuvarande fördelningsmodellen
 - diskutera principiella ståndpunkter omkring medfinansiering och strategiska satsningar samt fastställt arbetsgruppens sammansättning och tidsplan för uppdraget
- fastställt Samhällsvetenskapliga fakultetens verksamhetsplan för 2019
- fastställt Samhällsvetenskapliga fakultetens resursfördelning/budget för 2019

Organisation

Fakultetsnämnden har

- tillstyrkt ett äskande om delning av Institutionen för geografi och ekonomisk historia. Universitetsstyrelsen har fattat beslut i ärendet
- tillstyrkt ett förslag om inrättande av Institutionen för geografi. Universitetsstyrelsen har fattat beslut i ärendet
- tillstyrkt ett förslag om inrättande av Enheten för ekonomisk historia. Rektor har fattat beslut i ärendet
- tillstyrkt ett förslag till revidering av instruktionen för Enheten för polisutbildningen vid Umeå universitet
- beslutat att förlänga mandatperioden för DIGSUM:s styrelse till och med 2019-12-31

Övrigt

Fakultetsnämnden har

- fastställt sammanträdesdatum för ht 2018 och 2019
- fastställt datum för 2019 års internat för fakultetsnämnden och prefekter/föreståndare
- utsett
 - professor Jörg Richter, University of Hull och
 - Journalist Carina Bergfeldt, Sveriges television
 till fakultetens hedersdoktorer 2018

3.4 Ett axplock av händelser år 2018

Februari

- Öppet hus på Umeå universitet för gymnasieelever lockade drygt 3 00 elever från Norrbotten, Jämtlands, Västernorrlands och Västerbottens län. Många av fakultetens institutioner och enheter deltog i detta arrangemang.
- Handelshögskolan (Umeå universitet) erhöll ackreditering för handelshögskolor AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business).

April

Statsvetenskapliga institutionen arrangerade den årliga säkerhetspolitiska konferensen Pax Nordica. Temat för år 2018 var "Skymningsläge eller gryningstid".

Maj

Vid Umeå universitets vårpromotion 2018

- promoverades 19 nya doktorer vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten
- tilldelades Petra Rydén, Institutionen för kostvetenskap, Samhällsvetenskapliga fakultetens pedagogiska pris
- tilldelades Johan Bodén, Institutionen för informatik, Umeå studentkårs pedagogiska pris
- tilldelades Gisela Taube Lyxzén, Handelshögskolan, Umeå studentkårs studievägledarpris

Juni

Utnämning av en excellent lärare vid Samhällsvetenskapliga fakulteten:

Eva Leffler, pedagogik

Utnämning av tio meriterade lärare vid Samhällsvetenskapliga fakulteten:

Mattias Jacobsson, Handelshögskolan – företagsek.

Malin Harrysson Näsholm, Handelshögskolan – företagsek.

Elin Nilsson, Handelshögskolan – företagsek.

Anna Thorsell, Handelshögskolan – företagsek.

Marie Wiberg, Handelshögskolan – statistik

Carin Ulander-Wänman, juridik

Sandra Einarsson, kostvetenskap

Monica Liljeström, pedagogik

Jonas Hansson, polisutbildningen

Inger Landström, tillämpad utbildningsvetenskap

Oktober

Vid Umeå universitets årshögtid 2018

- promoverades journalist Carina Bergfeldt, Sveriges television och professor Jörg Richter, University of Hull, till hedersdoktorer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten
- tilldelades Hildur Kalman Görel Bohlins pris för framstående genusforskning
- Maria Waling Kungliga Skytteanska Samfundets pris inom samhällsvetenskap
- installerades sex nya professorer vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten

November

- Samhällsvetenskapliga fakulteten firar 50 år. Se avsnitt 3.5.
- Inom ramen för fakultetens 50-årsjubileum hölls fakultetens lärardag med temat Demokrati på allvar – men hur då?
- Ellinor Gustafsson och William Vestman Malmi, studieadministratörer på Institutionen för socialt arbete, fick medel från Riksbankens Jubileumsfond för ett projekt som ska föra forskare närmare praktiker utanför universitetsorterna.

December

Utnämning av fyra excellenta lärare vid Samhällsvetenskapliga fakulteten:

Gert-Olof Boström, Handelshögskolan – företagsek.

David Sjöberg, polisutbildningen

Monica Liljeström, pedagogik

Camilla Hakelind, psykologi

Utnämning av 13 meriterade lärare vid Samhällsvetenskapliga fakulteten:

Jessica Eriksson, Handelshögskolan, företagsek

Karl Johan Bonnedahl, Handelshögskolan, företagsek.

Lars Silver, Handelshögskolan, företagsek.

Elisabeth Stoltz Sjöström, kostvetenskap

Anna Sjödin, kostvetenskap

Annika Johansson, pedagogik

Tomas Holmgren, pedagogik

Ron Mahieu, pedagogik

Ann-Louise Silfver, pedagogik

Kalyani Vishwanatha, psykologi

Carina Scheid Gissberg, socialt arbete

Per Wisselgren, sociologi

Eva Mårell Olsson, tillämpad utbildningsvetensk.

Se även avsnitt 4 Forskning (sidan 11) för mer information om årets höjdpunkter vad gäller forskning vid fakulteten.

3.5 Samhällsvetenskapliga fakultetens 50-årsjubileum

År 2018 var det 50 år sedan den Samhällsvetenskapliga fakulteten vid Umeå universitet inrättades. Jubilarens utveckling och framgångar firades via en rad arrangemang under en hel höstvecka (16-23 november 2018). Fakultetens lärare, forskare och studerande engagerades för att på varierande sätt belysa och påvisa vilken spännande och mångsidig forskning och utbildning som bedrivs.

Veckan fylldes av en rad olika aktiviteter, vilka i huvudsak var inriktade mot en bred allmänhet. Förutom att sprida kunskap om vad som sker och vad som görs inom den samhällsvetenskapliga fakulteten var ambitionen att stärka utbytet och gemenskapen bland fakultetens anställda.

Firandet inleddes med ett stort tårtkalas efter det att jubileumsveckan högtidligen hade invigts av Dekan Ruth Mannelqvist och kören Sångkraft stod för dagens musikaliska underhållning.

Lördagen ägnades åt ett "Öppet Hus"-arrangemang under parollen "Upp till Campus!". Utställningar och posters fyllde Lindellhallen. Personal från fakultetens institutioner var på plats för att presentera sina ämnesområden och besvara besökarens frågor.

Föreläsningar gavs och diskussioner hölls kring temat "fake news" Aktuella valresultat analyserades och kommenterades. Dessutom erbjöds besökarna att delta i olika "Prova på"-aktiviteter, som t ex att släktforska, att delta vid en rättegång eller att avsmaka Nobelmenyer.

Varje veckodag hölls ett flertal korta populärvetenskapliga lunchföreläsningar, som ur olika ämnesmässiga vinklar handlade om frågor om demokrati.

Finaldagen innehöll en rad Jubileumsföreläsningar med fokus på utmaningar som vår demokrati haft, tycks ha eller kan tänkas ställas inför i framtiden. Som huvudtalare analyserade EU-kommissionär Cecilia Malmström det demokratiska dilemmat sett utifrån ett EU-perspektiv. Vilka motiv och vilken roll som samhällsvetare har och spelar då de försöker studera och hantera demokratiproblem belystes av forskare och studenter vid Umeå universitet.

En jubileumsbuffé för fakultetens anställda utgjorde den sista programpunkten för veckans 50-årsfirande. Festligheterna utmynnade i dans till musik av bandmedlemmar som tillhör fakulteten.

Sammanfattningsvis kan arrangemangen under jubileumsveckan konstateras ha varit välbesökta och uppskattade. Detta gäller särskilt Tårtkalaset, Öppet Hus-dagen och Jubileumsdagens föreläsningsserie samt jubileumsmiddagen.

Erfarenheterna från jubileumsveckan kan tänkas att ha bidragit till att stimulera fakultetens anställda till att ytterligare satsa på utåtriktade aktiviteter med syfte att vidareutveckla universitetets samverkansansvar samt att förstärka samarbetet över fakultetens institutions och enhetsgränser.

4. Forskning

Här är några av årets höjdpunkter vad gäller fakultetens forskning.

Den Samhällsvetenskapliga fakultetens forskare beviljades den rekordstora summan 196 miljoner kronor i extern finansiering från olika forskningsråd och stiftelser.

FORMAS beviljade professor Dieter Müller, Institutionen för geografi och ekonomisk historia, 18 miljoner för projektet Klimatförändringar och den snabba ökningen av turism i Arktis: Utmaningar och möjliga lösningar för turism och hållbar utveckling i en Arktisk kontext.

Forskare vid institutionen för socialt arbete beviljades tre av totalt 14 beviljade projekt i utlysningen "Nationella forskningsprogrammet för hållbart samhällsbyggande" med projektledarna Eva Wikström, Malin Eriksson och Urban Markström, som ur olika perspektiv ska undersöka hållbart samhällsbyggande, både lokalt i Umeå och i hela landet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) beviljade 20 miljoner kronor till projektet Kritiska flöden och försörjningskedjor under hot i förändring, som ska undersöka hur olika typer av kriser i samhällsviktig verksamhet kan undvikas och hanteras. Projektet leds från Umeå av docent Niklas Eklund, Statsvetenskapliga institutionen.

Anna Baranowska-Rataj, Sociologiska institutionen, har av *European Research Council* beviljats 1,5 miljoner euro i *Starting Grant*.

Regeringen har utsett professor Carina Keskitalo, Institutionen för geografi och ekonomisk historia, till ledamot i det nationella expertrådet för klimatanpassning.

4.1 Fakultetens forskningskommitté

Fakultetens forskningskommitté har under året sammanträtt vid åtta tillfällen. Några ärenden rörande forskning och forskarutbildning som initierats av och/eller behandlats av forskningskommittén:

- Utvecklat en ny fakultetsgemensam forskarkurs med inriktning mot forskningsetik.
- Lämnat förslag på kandidater till *Pro Futura* och nomineringar till *Wallenbergs projektbidrag*.
- Inventerat och lämnat prioritering av forskningsinfrastrukturer vid fakulteten.
- Utarbetat ett förslag till nya fakultetsriktlinjer för forskarutbildning.
- Diskuterat principer för medfinansiering och resursfördelning vid fakulteten.

4.2 Externa medel/finansiering

Forskningsfinansieringen vid samhällsvetenskapliga fakultetens institutioner och enheter under 2018 i form av anslag samt externa forskningsbidrag och –uppdrag, framgår av diagram 4.2.1.

Diagram 4.2.1: Forskningsfinansiering år 2018

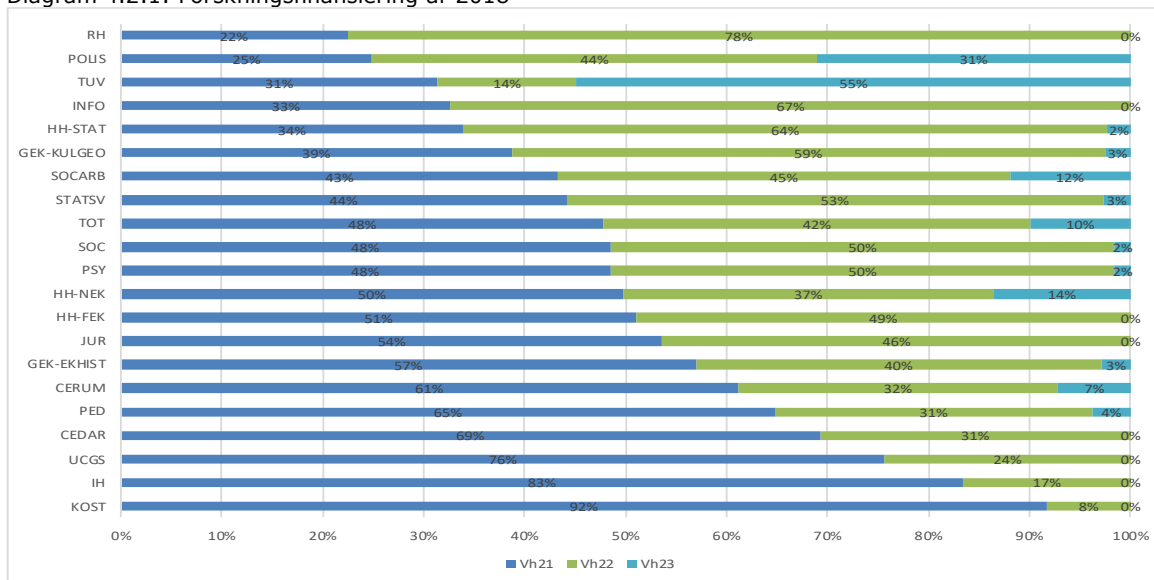
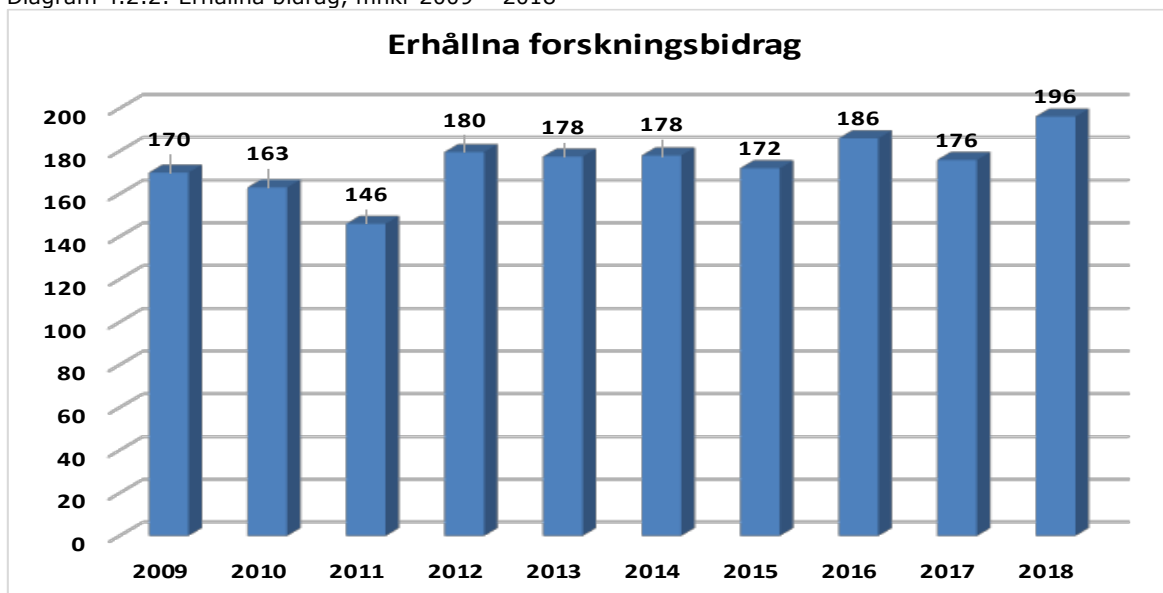

Diagram 4.2.1 visar att forskningen vid institutionerna och enheterna är i olika utsträckning beroende av extern finansiering. Forskning vid exempelvis Kostvetenskap, Idrottshögskolan och Umeå Centrum för Genusstudier (UCGS) utförs i stor utsträckning med hjälp av fasta anslagsmedel, medan forskning vid Polisutbildningen, Informatik och Restauranghögskolan i stor utsträckning utförs med hjälp av externa forskningsbidrag.

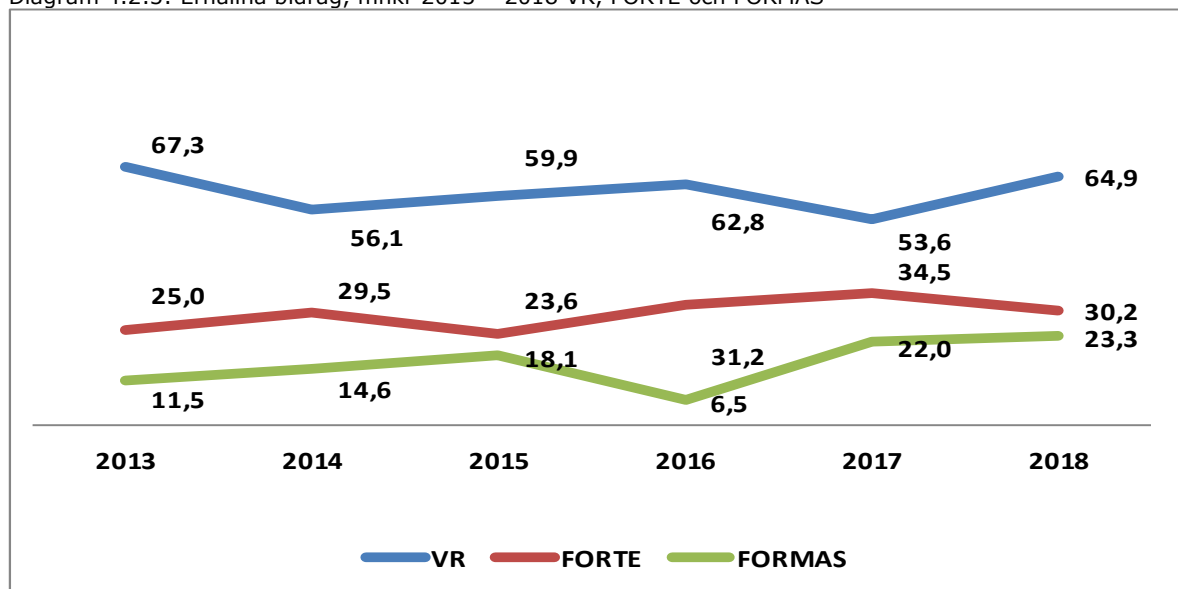
Diagram 4.2.2 visar utvecklingen av erhållna forskningsbidrag de senaste tio åren från samtliga externa anslagsgivare.

Diagram 4.2.2: Erhållna bidrag, mnkr 2009 – 2018

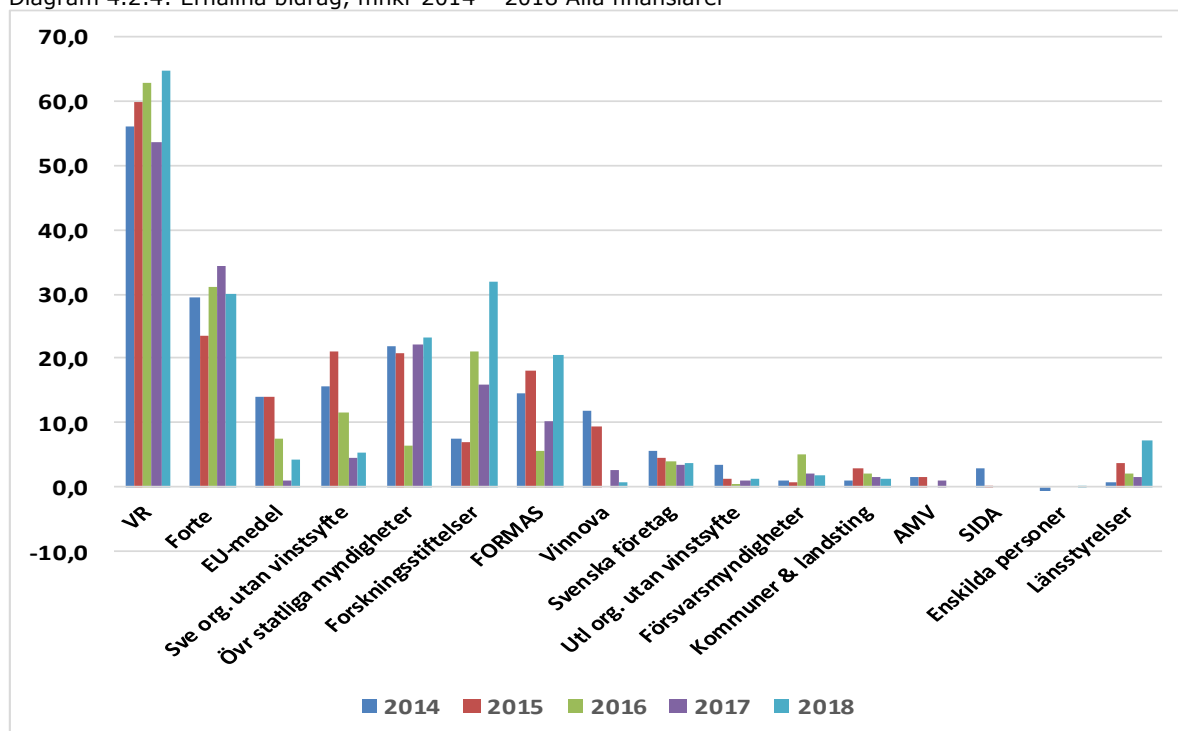
De erhållna externa forskningsbidragen ökade 2018 med drygt 11 procent jämfört med föregående år till en rekordhög nivå. I diagram 4.2.3 framgår att medel från VR och FORMAS ökade medan FORTE minskade något.

Diagram 4.2.3: Erhållna bidrag, mnkr 2013 – 2018 VR, FORTE och FORMAS

I diagram 4.2.4 framgår att av alla externa finansiärer är Vetenskapsrådet överlägset viktigast som extern finansiär av fakultetens forskning, samtidigt som fakulteten också ökat mest i anslag från VR, olika forskningsstiftelser (Wallenbergs framför allt) och FORMAS.

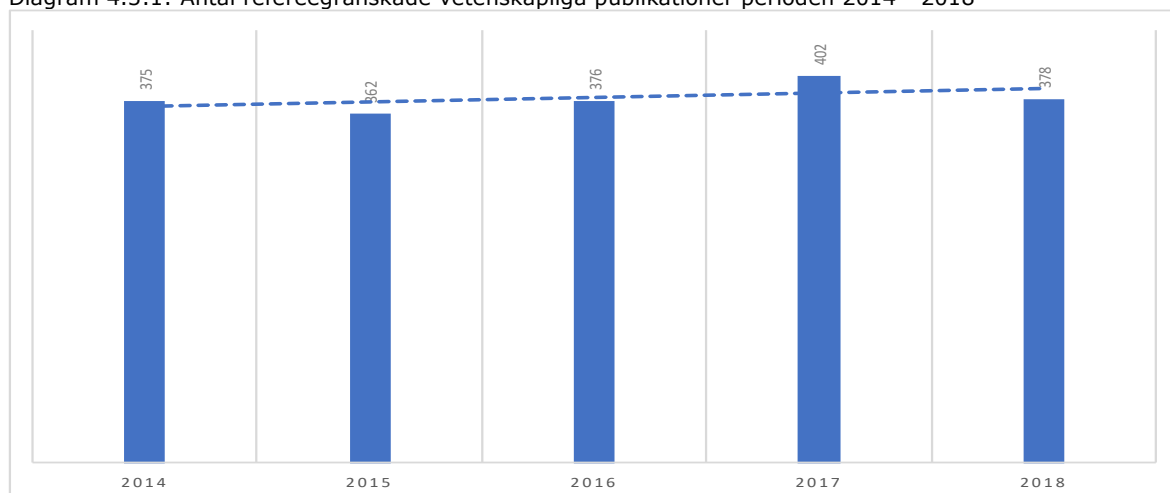
Diagram 4.2.4: Erhållna bidrag, mnkr 2014 – 2018 Alla finansiärer

4.3 Vetenskaplig publicering

I diagram 4.3.1 redovisas antalet författarfraktioner bokförda i Diva för den senaste femårsperioden. Siffran för 2018 kan vara för låg på grund av att institutionerna inte har lagt in alla publikationer innan årsskiftet. Det totala antalet författarfraktioner har legat på en stabil nivå de senaste fem åren.

Diagram 4.3.1: Antal refereegranskade vetenskapliga publikationer perioden 2014 - 2018

Tabell 4.1.1 visar att det på institutions/enhetsnivå trots den relativt stabila nivån på fakulteten sker en hel del stora förändringar under ytan. Exempelvis Sociologiska institutionen ökade sina författarfraktioner med 63 procent mellan 2017 och 2018.

Tabell 4.1.1 Antal författarfraktioner perioden 2014 – 2018 per institution/enhet

Institution/motsvarande	2014	2015	2016	2017	2018
227X Handelshögskolan vid Umeå universitet	61,2	61,7	49,1	54,8	57,8
218X Pedagogiska institutionen	31,0	38,7	32,5	37,4	37,4
234X Statsvetenskapliga institutionen	46,4	34,4	41,8	31,3	30,7
2220 Sociologiska institutionen	41,0	34,4	33,7	27,5	44,8
240X Institutionen för socialt arbete	28,4	31,9	34,2	46,9	35,6
219X Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap	21,9	31,7	34,4	34,5	29,8
250X Institutionen för geografi och ekonomisk historia	35,6	30,9	35,1	50,5	48,6
2200 Institutionen för psykologi	44,3	28,8	40,8	42,7	39,5
2300 Juridiska institutionen	20,8	19,6	29,5	40,7	21,7
2850 Umeå centrum för genusstudier (UCGS)	10,8	13,2	12,4	12,8	8,0
291X Demografiska databasen	9,6	11,1	5,9		
270X Institutionen för Informatik	14,3	11,0	8,2	3,4	13,0
2750 Institutionen för kostvetenskap	4,5	7,2	8,9	3,2	4,7
2800 Centrum för regionalvetenskap	1,7	3,4	2,4	2,0	0,8
2880 Restauranghögskolan vid Umeå universitet		2,0	0,3	2,3	0,3
2050 Enheten för polisutbildning vid Umeå universitet	0,3	1,5	3,5	4,5	4,1
2160 Idrottshögskolan vid Umeå universitet	0,3			0,8	0,6
200X Samhällsvetenskapliga fakulteten gemensamt	1,0				
2310 Juridiskt forum	2,5		3,7	6,5	0,5
Totalt	375,4	361,5	376,4	401,8	377,8

4.4 Samverkan inom forskning

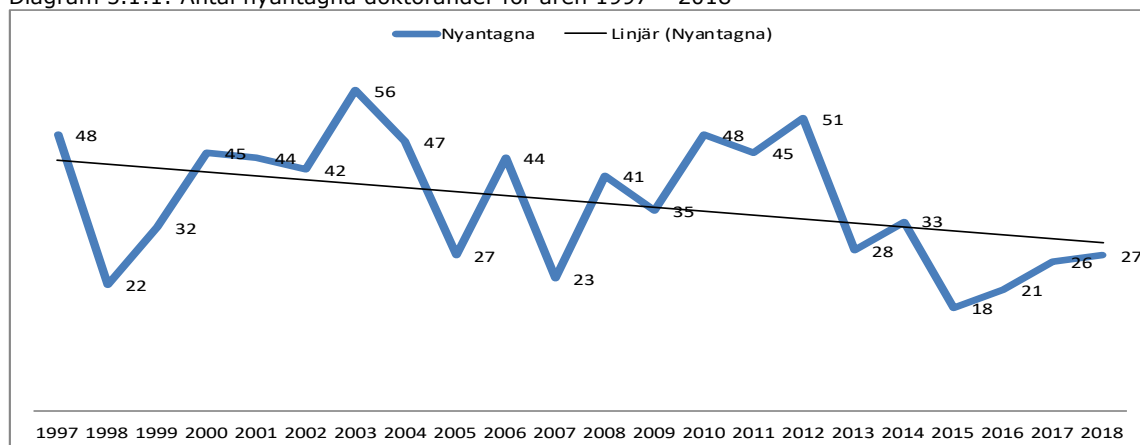
Förutom den samverkan som sker i institutionernas dagliga verksamhet genom forskning och forskarutbildning har ett fördjupat samarbete inletts med enheten för externa relationer. Informationskanalerna har förbättrats och flera nya aktiviteter för att stärka samverkansinslag i forskningsansökningarna har genomförts, bland andra en "VR-kickoff" i februari och i december 2018 samt en "Aim-Day" med tema demokrati i november.

5. Utbildning på forskarnivå

5.1 Antagning, aktiva och examina

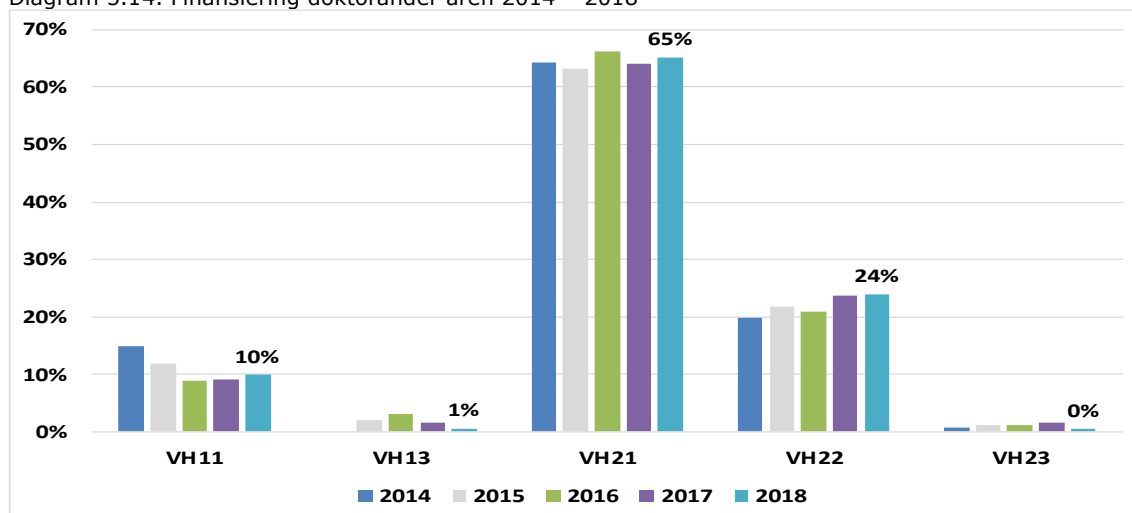
Under 2018 antogs 27 doktorander, varav 17 kvinnor och 10 män. Detta är ett lågt antal i ett längre tidsperspektiv, även om det ökat jämfört med åren 2015 och 2016, då det endast antogs 18 respektive 21 doktorander. Antalet nyantagna doktorander har varierat kraftigt sedan slutet av 1990-talet (se diagram 5.1.1).

Diagram 5.1.1: Antal nyantagna doktorander för åren 1997 – 2018

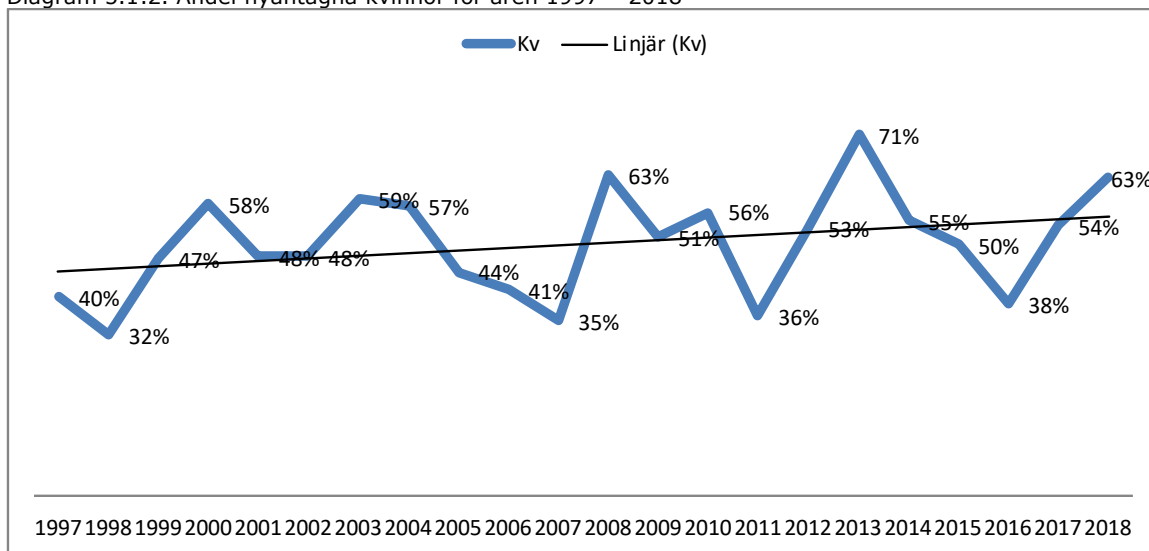
Det finns flera orsaker bakom nedgången efter 2012, exempelvis ökade kostnader för doktorandanställningar och en annan reglering av fakultetsanslagen till forskning och forskarutbildning. Från och med 2018 har dock fakulteten inrättat en resurs till institutionerna med avseende på antal utfärdade doktorsexamina, vilket bidrar till att underlätta för institutionerna att rekrytera doktorander. Det framgår av diagram 5.1.2 att minskningen i antalet doktorander inte beror på att fakulteten satsar mindre resurser på doktorandfinansiering än tidigare år, eftersom andelen doktorandkostnader är relativt konstant. Att andelen doktorandfinansiering minskar för verksamhet VH11 (grundutbildning) beror på att doktorander har mindre undervisning under sin forskarutbildning än tidigare.

Diagram 5.14. Finansiering doktorander åren 2014 – 2018

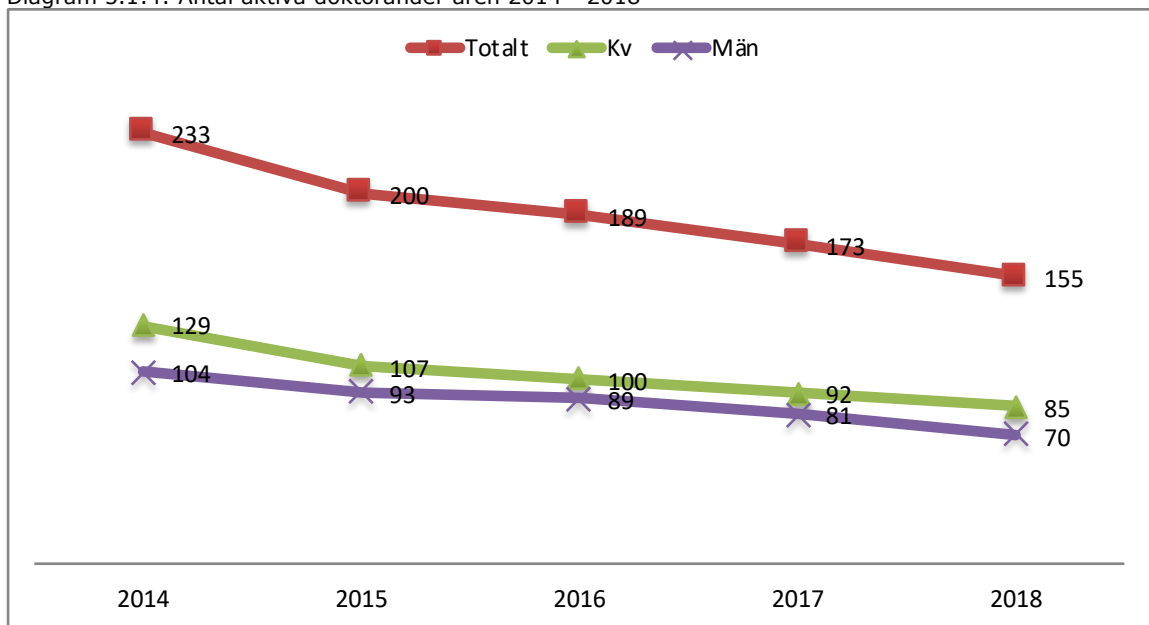
Andelen kvinnor bland de antagna doktoranderna ökade till 63 procent, vilket är över den nivå som varit de senaste åren, se diagram 5.1.2.

Diagram 5.1.2. Andel nyantagna kvinnor för åren 1997 – 2018

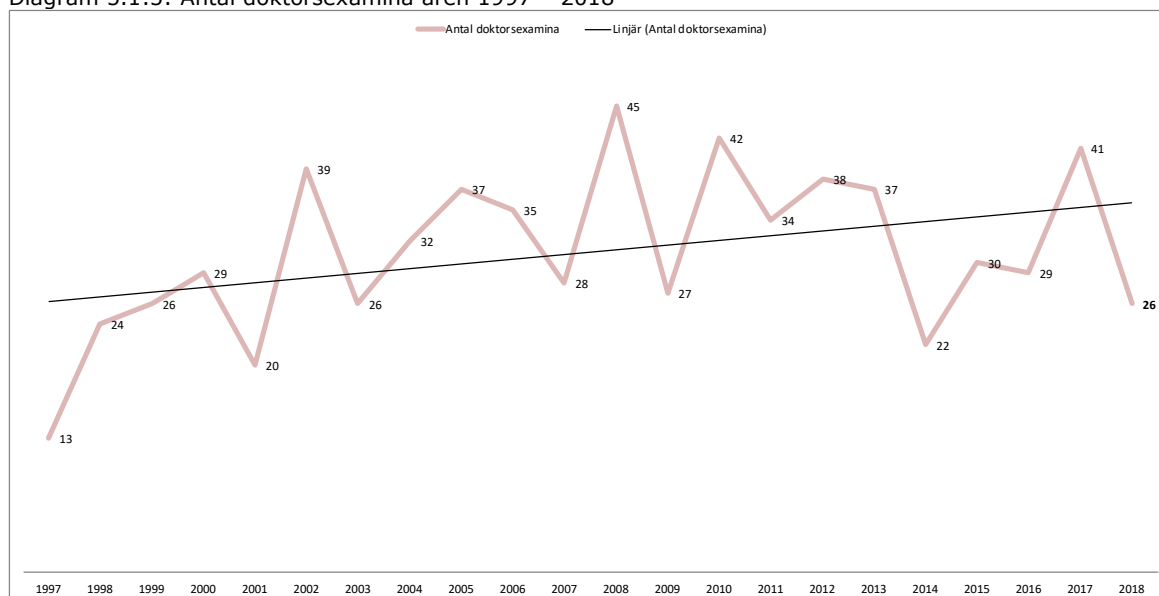
Antalet aktiva doktorander fortsätter att minska från 173 år 2017 till 155 år 2018, se diagram 5.1.4. Detta är en direkt konsekvens av att nyantagningen till forskarutbildningen ligger kvar på relativt låga nivåer samtidigt som antalet uttagna doktorsexamen var rekordstort 2017, se diagram 5.1.5. En majoritet av fakultetens aktiva doktorander är fortfarande kvinnor.

Diagram 5.1.4: Antal aktiva doktorander åren 2014 - 2018

Antalet doktorsexamina 2018 uppgick till 26 år 2018, vilket är 15 färre än föregående år. Sett ur ett längre tidsperspektiv så har antalet uttagna examina varierat kraftigt mellan åren, men lär fortsätta att minska den närmaste framtiden eftersom antalet aktiva doktorander minskat, se diagram 5.1.5.

Diagram 5.1.5: Antal doktorsexamina åren 1997 – 2018

5.2 Gemensamma forskarutbildningskurser

Fakulteten har under 2018 administrerat 9 institutionsövergripande forskarkurser (se tabell 5.2.1. Kursen *Information retrieval and academic publishing* ges i samarbete med Universitetsbiblioteket, medan övriga kurser ges av lärare vid fakultetens institutioner.

Tabell 5.2.1 Antal deltagare i fakultetens institutionsövergripande forskarkurser 2018

Forskarkurs	Antal deltagare jämfört med 2017
Vårterminen 2018	
Philosophy of Science for PhD students in Social Sciences, 7,5 ECTS	19 (13)
Multivariate Analysis for the Social Sciences, 7,5 ECTS, 50%	4 (9)
Qualitative Research Methods for the Social Sciences with focus on interviews and observations, 7,5 ECTS, 50 %	13 (13)
Information retrieval and academic publishing, 1,5 ECTS	11 (12)
Höstterminen 2018	
Qualitative research methods for the Social Sciences with focus on Grounded theory and Discourse analysis, 7,5 ECTS	14 (14)
Quantitative Research Methods for the Social Sciences/Statistics for the Social Sciences 7,5 ECTS	14 (22)
Information retrieval and academic publishing, 1,5 ECTS	13 (12)
Social Science in Context: Historical, Contemporary and Global Perspectives, 7,5 ECTS	8 (9)
Etik i samhällsvetenskaplig forskning, 4,5 / 7,5hp	8 (0)
Totalt antal kursdeltagare från fakulteten	104 (104)

5.3 Samverkan inom forskarutbildning

Samhällsvetenskapliga fakulteten är involverad i universitetets gemensamma företagsforskarskola. Inom forskarskolan har det totalt antagits 39 doktorander sedan 2008, varav 5 doktorander är antagna vid vår fakultet. En ny antagning till forskarskolan är planerad under slutet av 2018 och 2019.

5.4 Forskarutbildningsämnen

Följande 18 forskarutbildningsämnen fanns inom den samhällsvetenskapliga fakulteten år 2018.

Beteendevetenskapliga mätningar	Nationalekonomi
Biblioteks- och informationsvetenskap	Pedagogik
Ekometri	Pedagogiskt arbete
Ekonomisk historia	Psykologi
Företagsekonomi	Rättsvetenskap
Genusvetenskap	Sociologi
Informatik	Socialt arbete
Kostvetenskap	Statistik
Kulturgeografi	Statsvetenskap

5.5 Disputationer under året

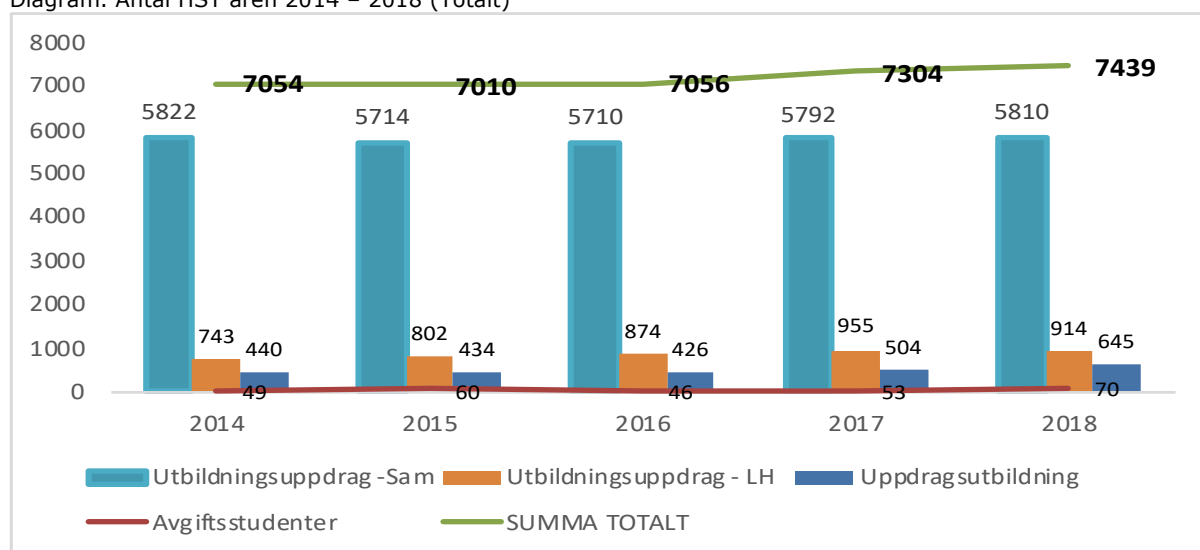
Namn	Titel - Avhandling	Forskarutbild.ämne
Axelsson Lantz, Eva	Natural resources, sawmill industry and local farmers. Conflicts in Västernorrland County 1863-1906	Ekonomisk historia
Rosales Orquera, Virginia	The interplay of roles and routines: Situating, patterning, and performances in the emergency department	Företagsekonomi
Anchev, Stefan	Information and Financial Market	Företagsekonomi
Lapanan, Nicha	Individual investors and socially responsible mutual funds	Företagsekonomi
Thorsell, Anna	The Board of Directors in Entrepreneurial Firms	Företagsekonomi
Lind Pantzare, Anna	Dimensions of validity - Studies of the Swedish national tests in mathematics	Beteendevetenskapliga mätningar
Hane-Weijman, Emelie	Returning to Work. Geographies of Employment in Turbulent Times.	Kulturgeografi
Leu, Traian C,	Tourism work among Sámi indigenous people: Exploring its prevalence and role in sparsely populated areas of Sweden	Kulturgeografi
Korang Adjei, Evans	Relatedness through kinship: The importance of family co-occurrence for firm performance	Kulturgeografi
Englund, Claire	Teaching in an age of complexity: exploring academic change and development in higher education	Pedagogik
Åström, Elisabeth	Being in balance or stuck in time: Exploring facets of time processing in relation to mental health	Psykologi
Nyström, Markus	Treating depression with activation	Psykologi
Nordvall, Olov	Cognition in interned adolescents -aspects of executive functions and training	Psykologi
Ekman, Inger	Self-injuring acts. Narratives of adolescents. Contextualizing a medicalized social phenomenon.	Socialt arbete
Bergmark, Magnus	Integrated Community Mental Health Services Policy, Implementation and practice in a Complex Field	Socialt arbete
Ek, Hans	Psychiatrization of the truant - Child and adolescent psychiatry and the institutional care of young people who do not go to schools	Socialt arbete
Blom Nilsson, Marcus	Opioid dependence - A study on substance use treatment and the importance of social cohesion	Socialt arbete
Zetterberg, Liv	Coercion in freedom. Genesis, implementation, and legal rights in compulsory community care.	Socialt arbete
Bergström, Magdalena	Ageing with long-term alcohol problems How middle-aged and elderly women and men make sense of their drinking, themselves and their lives	Socialt arbete
Larsson, Magnus	National environmental evaluation systems – guiding towards sustainability?	Sociologi
Angelov, Angel G.	Methods for interval-censored data and testing for stochastic dominance	Statistik

6. Grundutbildning

6.1 Antal HST, genomströmning, distributionsformer

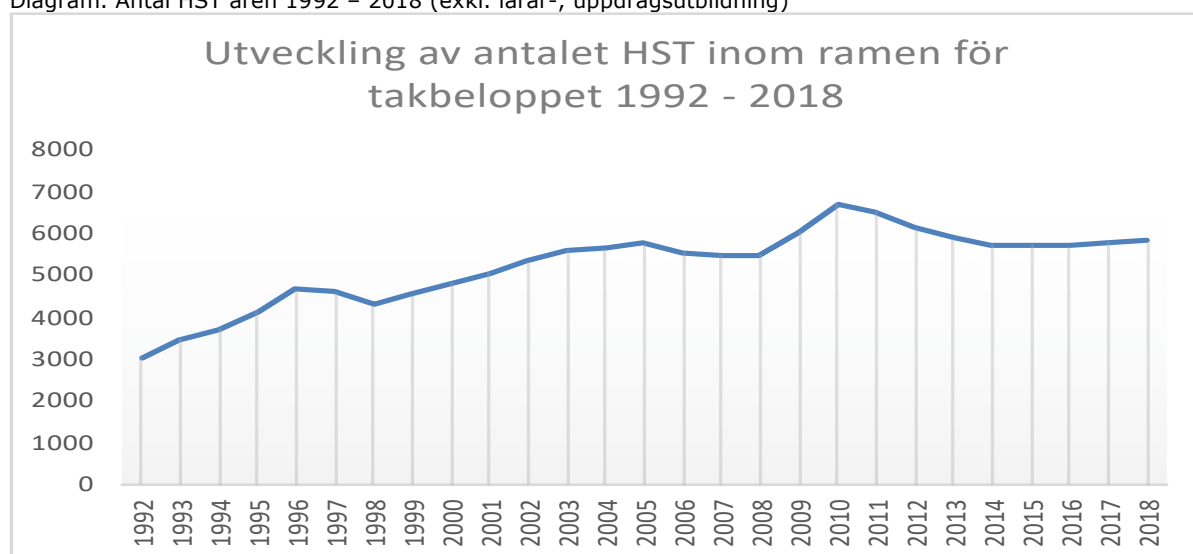
Diagrammet nedan redovisar utvecklingen av antalet helårsstudenter totalt inom den Samhällsvetenskapliga fakulteten perioden 2014 – 2018 uppdelat på antal inom ramen för fakultetens takbelopp, lärarutbildningens takbelopp samt uppdragsutbildning och avgiftsstudenter. Totalt har antalet helårsstudenter varit i princip oförändrat i jämförelse med föregående år.

Diagram. Antal HST åren 2014 – 2018 (Totalt)

Sett ur ett längre tidsperspektiv 1992 – 2018 har antalet helårsstudenter på den Samhällsvetenskapliga fakulteten ökat med 92 procent i jämförelse med 1992. År 2010 uppmättes det högsta antalet registrerade helårsstudenter inom fakulteten (6 720) under denna period.

Diagram. Antal HST åren 1992 – 2018 (exkl. lärar-, uppdragsutbildning)

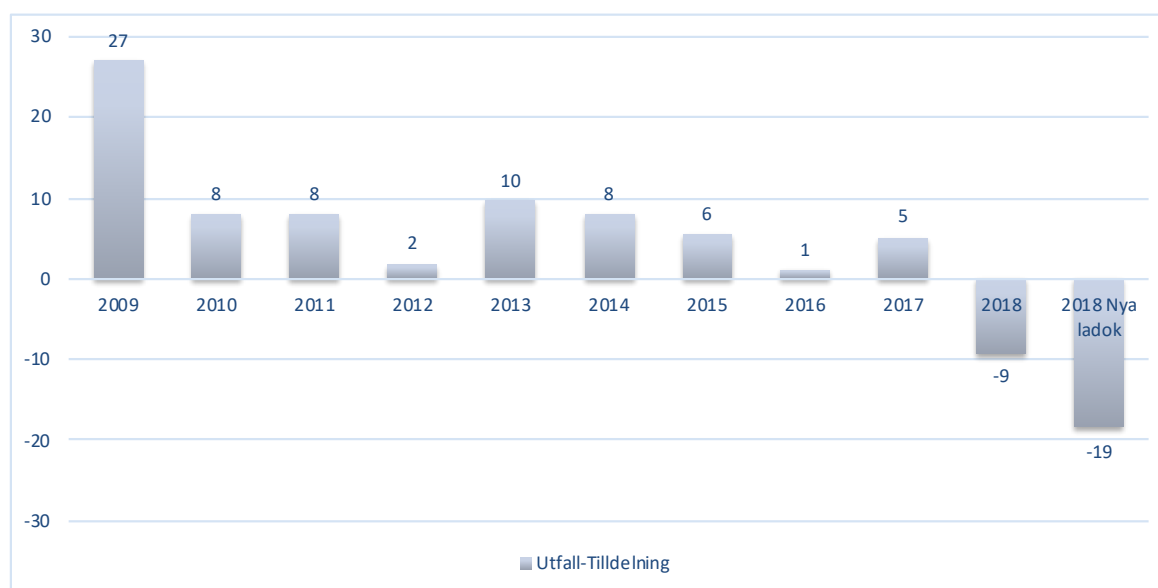

Utbildningsuppdraget/takbeloppet för fakulteten år 2018 uppgick till 382 mnkr, utfallet för 2018 slutade på 363 mnkr, vilket innebär en underproduktion på ca -19 mnkr. Orsaken till minskningen beror delvis på den nya beräkningen av HST som infördes år 2018 i samband med införandet av nya ladok där antalet HST beräknas per vecka. För år 2018 innebär detta en minskning med ca 1/40 då det enligt det nya sättet att räkna blir en vecka mindre i jämförelse med år 2017. Just denna minskning kommer att kompenseras centralt, vilket motsvarar ca 10 mnkr.

Utöver denna tekniska justering har antalet studenter (HST) och tilldelat takbelopp ej kunnat uppnås under 2018. Orsaken till det beror till stor del på den utökning av tilldelningen/ takbeloppet (+23 mnkr jmf med 2017) som skedde sent under hösten 2017. Det utökade takbeloppet användes främst till en utökning av antalet nybörjarplatser (+ 120) på fakultetens utbildningsprogram, då de flesta av fakultetens program har terminsstart under hösten så har denna satsning under 2018 endast gett en halvårseffekt. I övrigt så blev antalet registrerade studenter på avancerad nivå något lägre än vad som budgeterat.

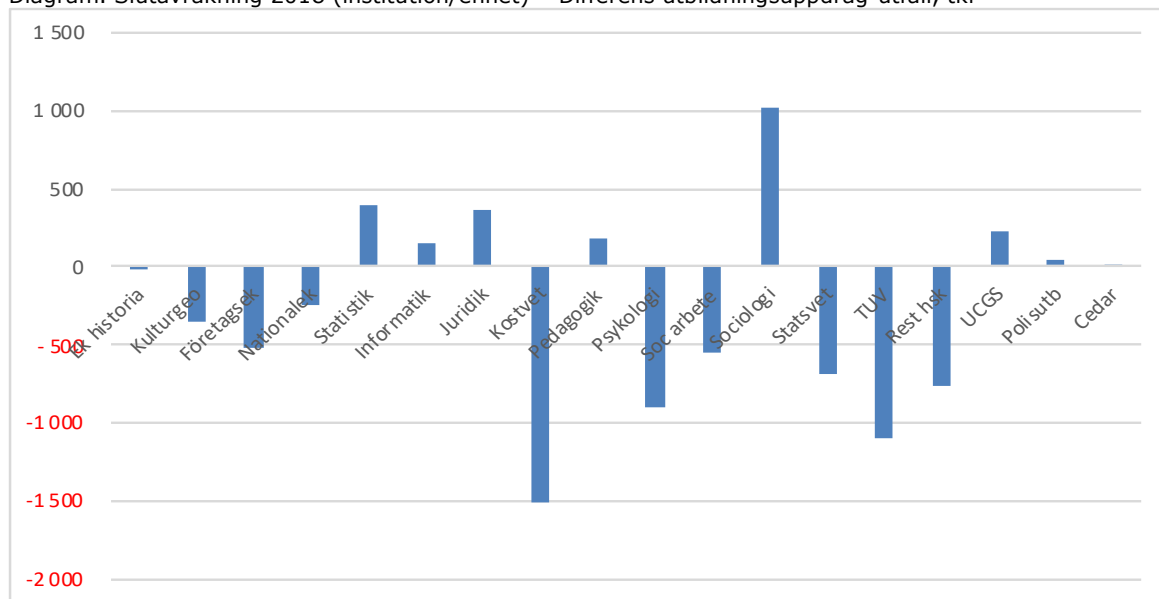
Konsekvensförändringarna för utökningen av antalet platser på utbildningsprogrammen kommer att ge en helårseffekt under 2019 och eftersom tilldelningen/takbeloppet 2019 ligger på samma nivå som för år 2018 så beräknas takbeloppet för 2019 att uppnås.

Diagram. Utfall i förhållande till takbelopp åren 2009 – 2018, mnkr

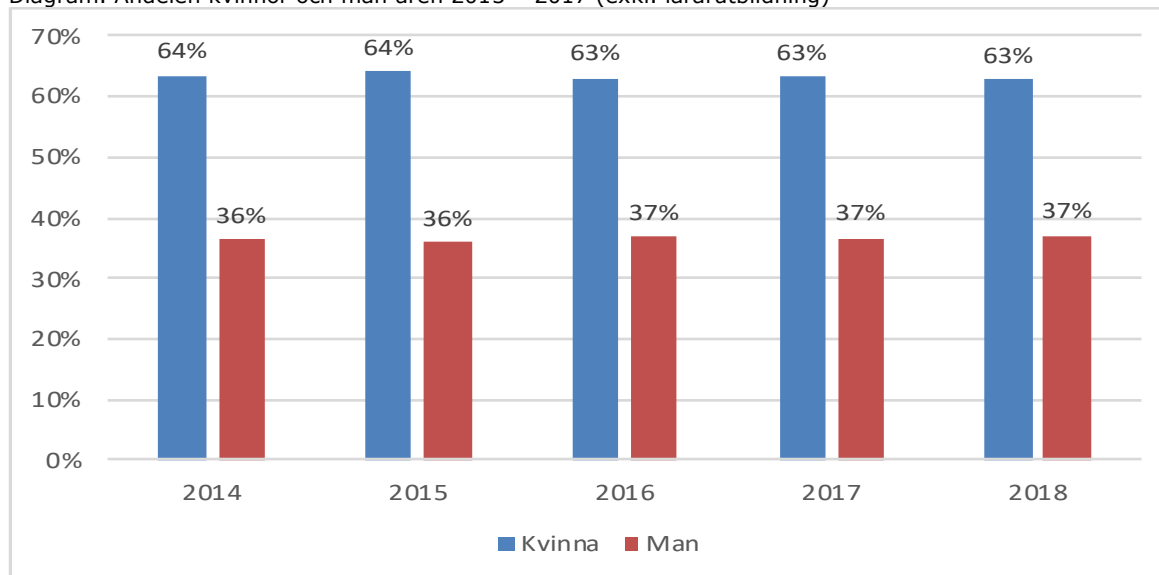
Slutavräkningen på institutions/enhetsnivå redovisas i nedanstående diagram. Några institutioner redovisade en överproduktion. Flertalet institutioner/enheter redovisade dock en underproduktion som justeras genom indragning av intäkter till fakultetens gemensamma balanserade kapital och kommer att användas i tilldelningen i kommande resurstilldelningsbeslut.

Diagram. Slutavräkning 2018 (institution/enhet) – Differens utbildningsuppdrag-utfall, tkr

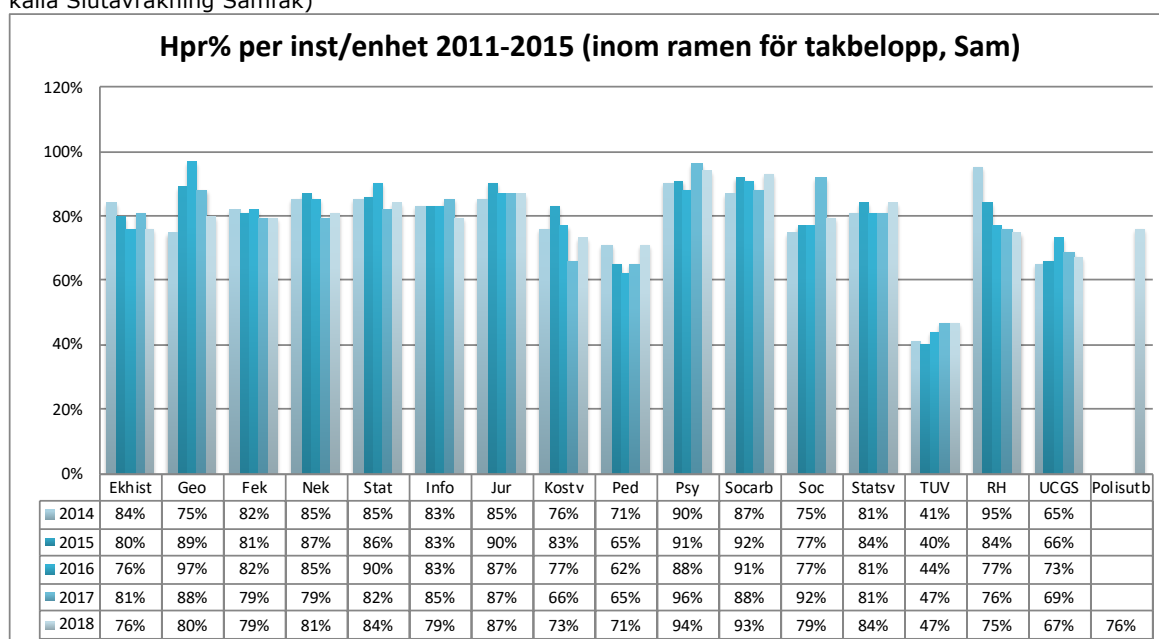
Könsfördelningen i utbildning på grundnivå och avancerad nivå är 63 procent kvinnor och 37 procent män, och den har varierat marginellt i omfattning de senaste åren. Andelen kvinnor bland fakultetens studenter är störst inom socialt arbete (78 % kvinnor) och kostvetenskap (80 % kvinnor), medan andelen män är störst inom informatik (56 % män).

Diagram. Andelen kvinnor och män åren 2013 – 2017 (exkl. lärarutbildning)

Prestationsgraden totalt för fakulteten har under de senaste fem åren legat runt 81 – 83 procent. Prestationsgraden är betydligt högre för yrkesexamensprogram med drygt 90 procent än för fristående kurser där prestationsgraden uppgår till ca 60 procent. Skillnaden på genomströmning är påfallande stor då man jämför kurser på campus och kurser på distans. Variationen är stor mellan fakultetens institutioner/enheter då utbildningsutbudet varierar (andel program/fristående kurser). Socialt arbete och psykologi uppvisar den högsta prestationsgraden de senaste fem åren med ett genomsnitt på drygt 90 procent (se diagram nedan). Tillämpad utbildningsvetenskap har den lägsta genomströmningen inom fakulteten med ca 47 procent. Den låga genomströmningen för tillämpad utbildningsvetenskap beror på att kursutbudet inom ramen för Samfak:s takbelopp enbart består i nät/distanskurser.

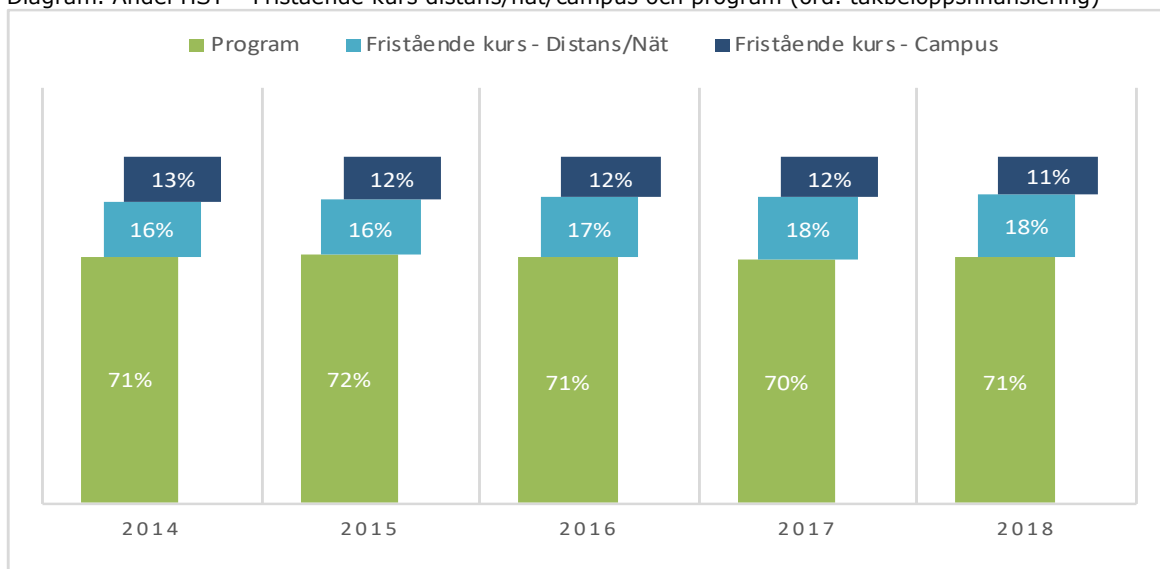
Diagram. Prestationsgrad (Hpr%) per institution/enhet perioden 2014 – 2018 (inom ramen för takbeloppet; källa Slutavräkning Samfak)

Avvägning mellan kurser och utbildningsprogram

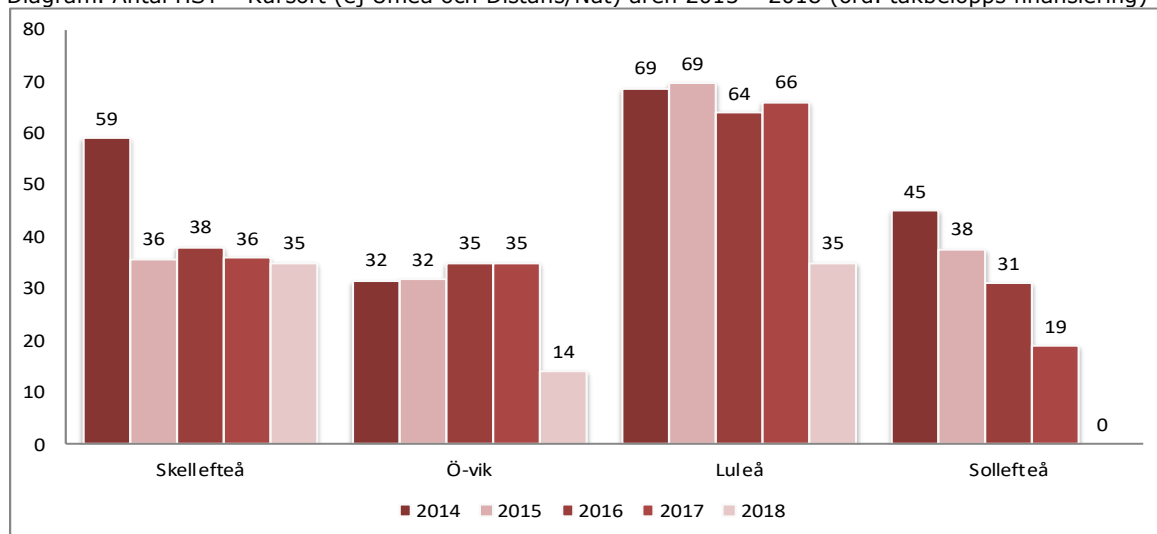
En övervägande del av fakultetens studenter (71 procent) läser på något av fakultetens många utbildningsprogram på grund-, och avancerad nivå. År 2018 erbjöds 1 246 nybörjarplatser till 28 olika program på grundnivå och yrkesprogram. Resterande 30 procent av fakultetens studenter läser kurser, varav 18 procent distans/nät och 12 procent campus normal/dag.

Diagram. Andel HST – Fristående kurs distans/nät/campus och program (ord. takbeloppsfinansiering)

Några av fakultetens utbildningar ges också på **andra orter**. Socionomprogrammet har, förutom Campus Umeå, haft Skellefteå, Örnsköldsvik och Luleå som samlingsort. På dessa platser har studenterna kunnat läsa programmets två första år, för att sedan avsluta sin utbildning i Umeå. Antagning till Skellefteå och Örnsköldsvik har växlat vartannat år medan Luleå haft antagning varje år. Den sista antagningen till dessa orter gjordes inför hösten 2017. Som alternativ till Campus Umeå kommer Socionomprogrammet att erbjudas nätbaserat med första antagning till vårterminen 2019. Programmet för internationell kris- och konflikthantering i Sollefteå pausades år 2017 för att fr.o.m. år 2018 ha Umeå som studieort.

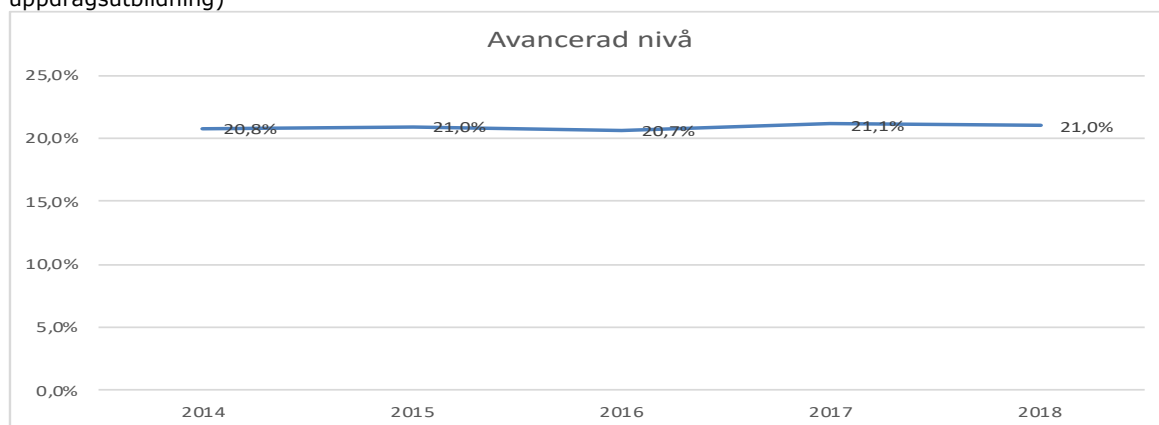
Diagram. Antal HST – Kursort (ej Umeå och Distans/Nät) åren 2013 – 2018 (ord. takbelopps finansiering)

Andel studenter på **avancerad nivå** har sedan år 2014 legat på en konstant nivå på runt 21 procent. Ca 30 procent av dessa läser kurser på avancerad nivå inom ramen för yrkesprogram som jurist, ekonom, socionom och psykologprogrammet, ca 40 procent inom ramen för fristående kurser och resterande ca 30 procent på generella program.

Bland institutionerna så är det Institutionen för psykologi som har den största andelen studenter på avancerad nivå. Volymmässigt är det Handelshögskolan som har flest studenter på avancerad nivå.

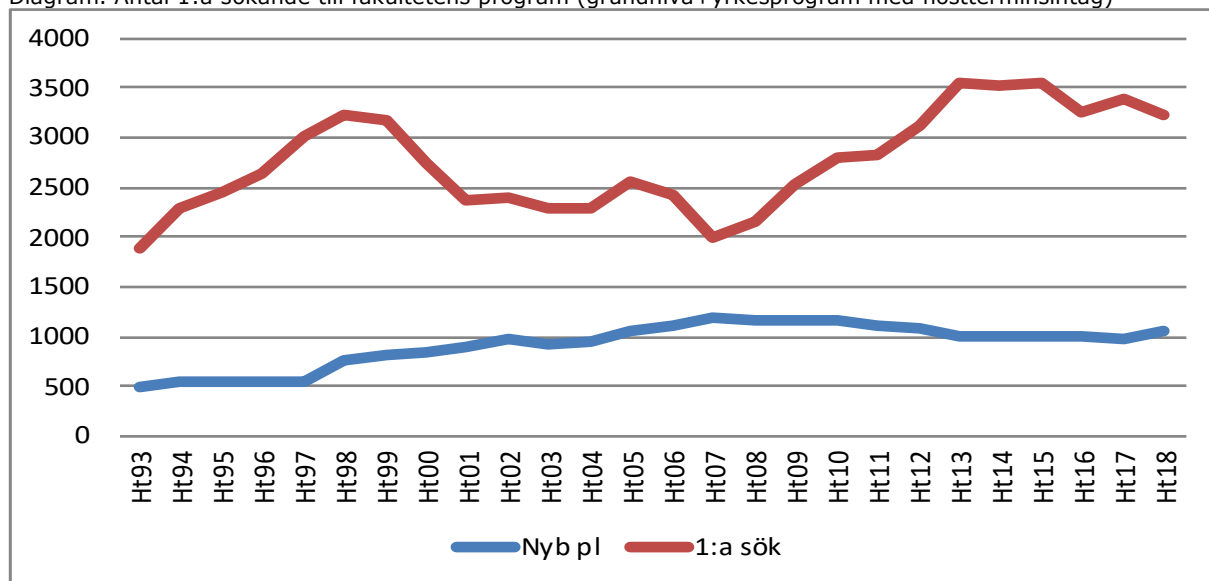
Diagram. Andel studenter på avancerad nivå perioden 2013 – 2018 (exkl. lärarutbildning, uppdragsutbildning)

6.2 Studeranderekrytering, söktryck m.m.

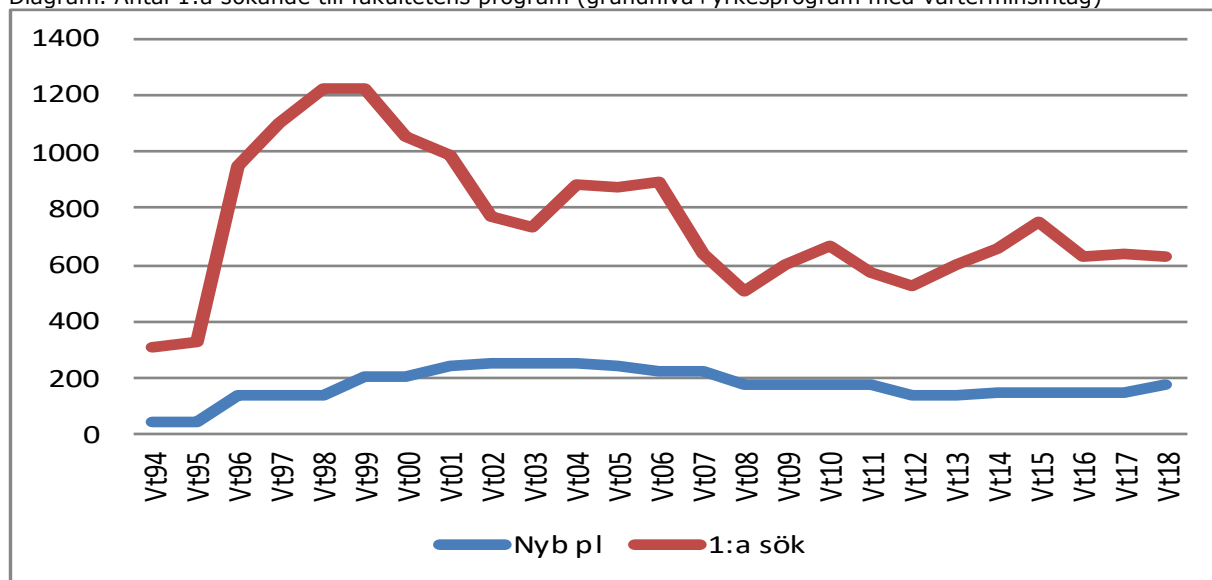
Söktrycket till fakultetens utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå är fortsatt högt. Hösten 2018 hade fakulteten 3 229 förstahandssökande till 1068 platser, vilket innebär 3,0 förstahandssökande per plats. Det är en minskning med 152 jämfört med föregående år. Sett ur ett längre tidsperspektiv så var antalet förstahandssökande som lägst hösten 2007 och som högst hösten 2013.

Diagram. Antal 1:a sökande till fakultetens program (grundnivå+yrkesprogram med höstterminsintag)

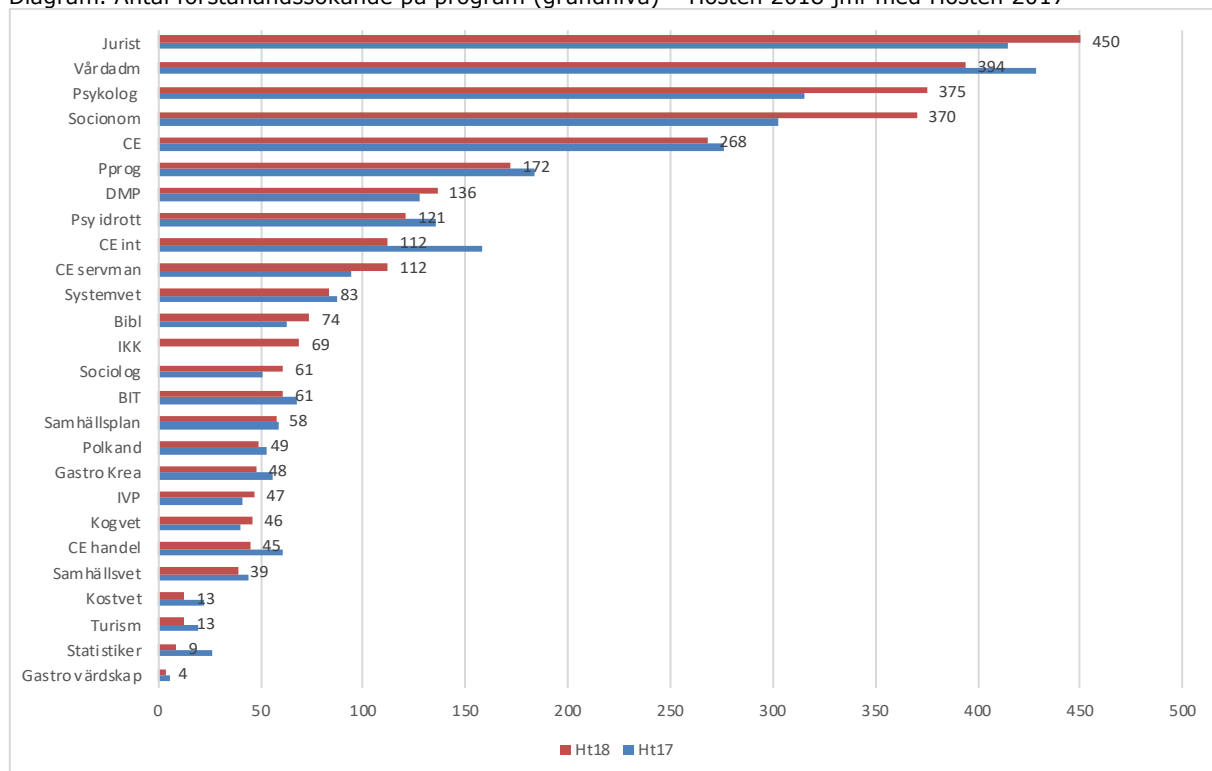
Endast ett fåtal av fakultetens program har vårintag; socionomprogrammet, psykologprogrammet och dietistprogrammet. För dessa program har söktrycket de senaste åren varit stabilt med ca 4 förstahandssökande per plats.

Diagram. Antal 1:a sökande till fakultetens program (grundnivå+yrkesprogram med vårterminsintag)

Juristprogrammet är det program som hade flest förstahandssökande med 450 till 110 platser, därefter det Vårdadministrativa programmet med 394. Flest förstahandssökande per plats hade Psykologprogrammet med 13,4.

Diagram. Antal förstahandssökande på program (grundnivå) – Hösten 2018 jmf med Hösten 2017

6.2.1 Studentrekryteringsarbete

Fakultetens operativa arbete avseende studentrekrytering rör i stor utsträckning de universitetsgemensamma åtagandena kring studentambassadörsutbildning, deltagande i utbildningsmässor och gymnasiebesök, arbetet med nya studentrekryteringswebben och därutöver sommarringning.

Universitetet har sedan ett antal år tillbaka ett fast mässteam bestående av några anställda men framför allt ett 15-tal studenter. De genomgår först en gemensam utbildning och besöker därefter de stora utbildningsmässorna i södra Sverige, Noliass utbildningsmässor efter norrlandskusten, universitetets Informationsdag samt besök på ett mindre antal gymnasieskolor. Under 2018 hade fakulteten 4 - 5 studenter från varierande utbildningsområden i mässteamet.

Fakulteten sköter uppdatering av innehållet på hemsidorna för några program, men till största delen görs detta av SRW-redaktörer på institutionsnivå. Sommarringning, dvs. att ta kontakt med dem som antagits efter första urvalet har genomförts i många år. Fakulteten samordnar utskick av antagningslistor och instruktioner till dem som ringer upp de antagna. Under 2018 anlätades 17 studenter samt studievägledare för att kontakta antagna till de 15 program som valde att genomföra sommarringning.

6.3 Externfinansierad utbildning

Intäkter för uppdragsutbildning uppgick år 2018 till 137,2 mnkr, vilket är en ökning med 36 mnkr eller 35 procent i jämförelse med år 2017. År 2018 utgjorde den externfinansierade utbildningens intäkter 23 procent av fakultetens totala intäkter för utbildning.

Den största uppdragsutbildningen är polisutbildningen på enheten för polisutbildning som står för nästan 61 procent av intäkterna (84 mnkr). Därefter kommer den statliga rektorsutbildningen på Centrum för skolledarutveckling med intäkter på 23 mnkr, vilket motsvarar 17 procent av intäkterna.

Diagram. Intäkter och kostnader, Mnkr (totalt Samhällsvetenskaplig fakultet Vhet 13)

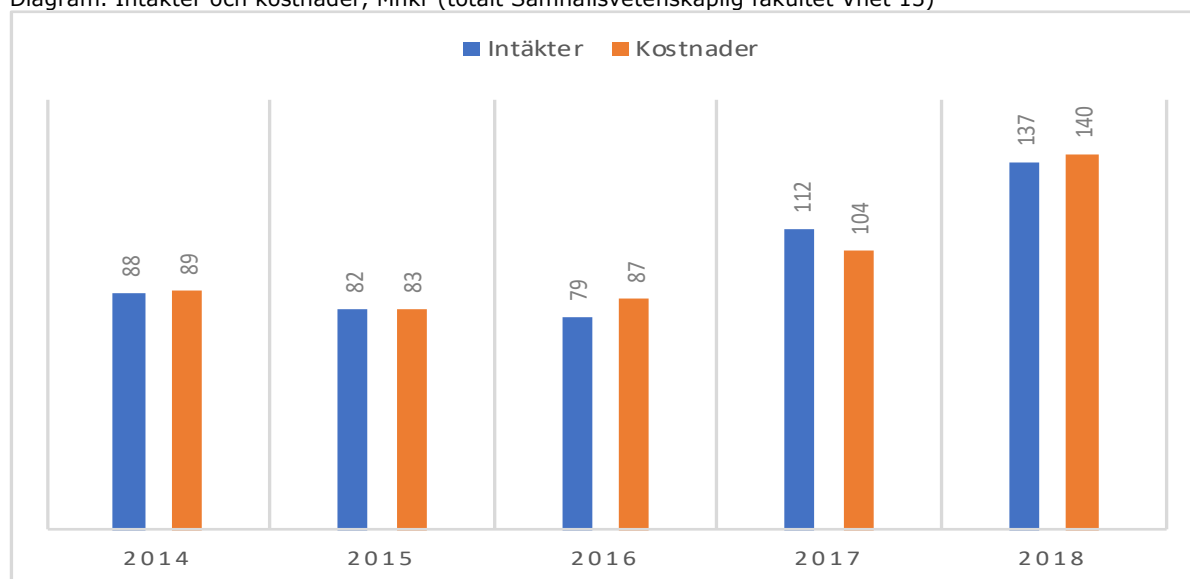
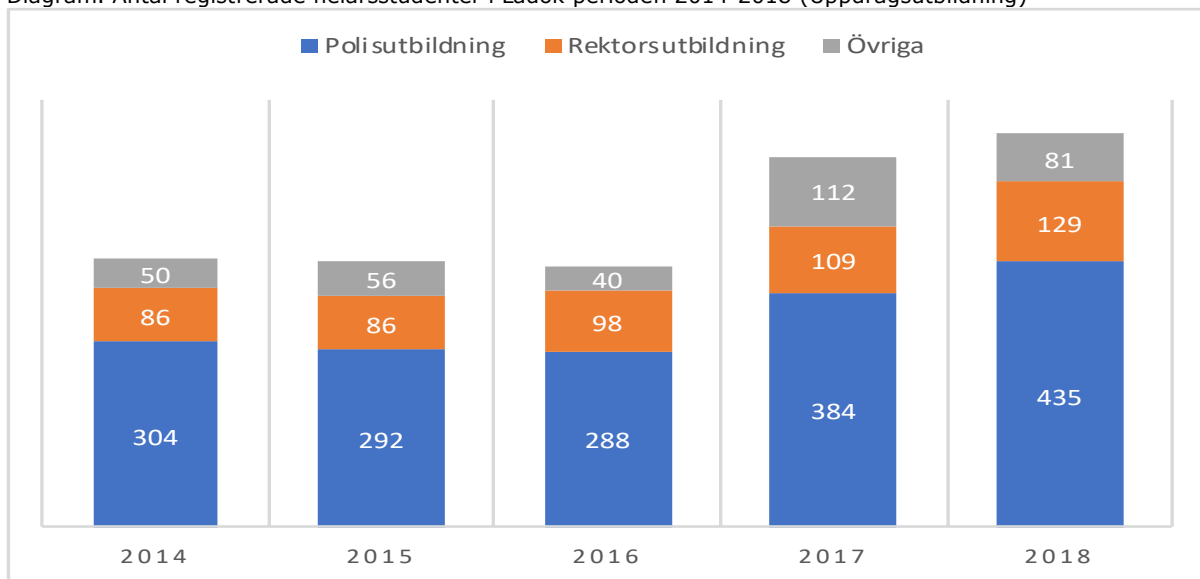

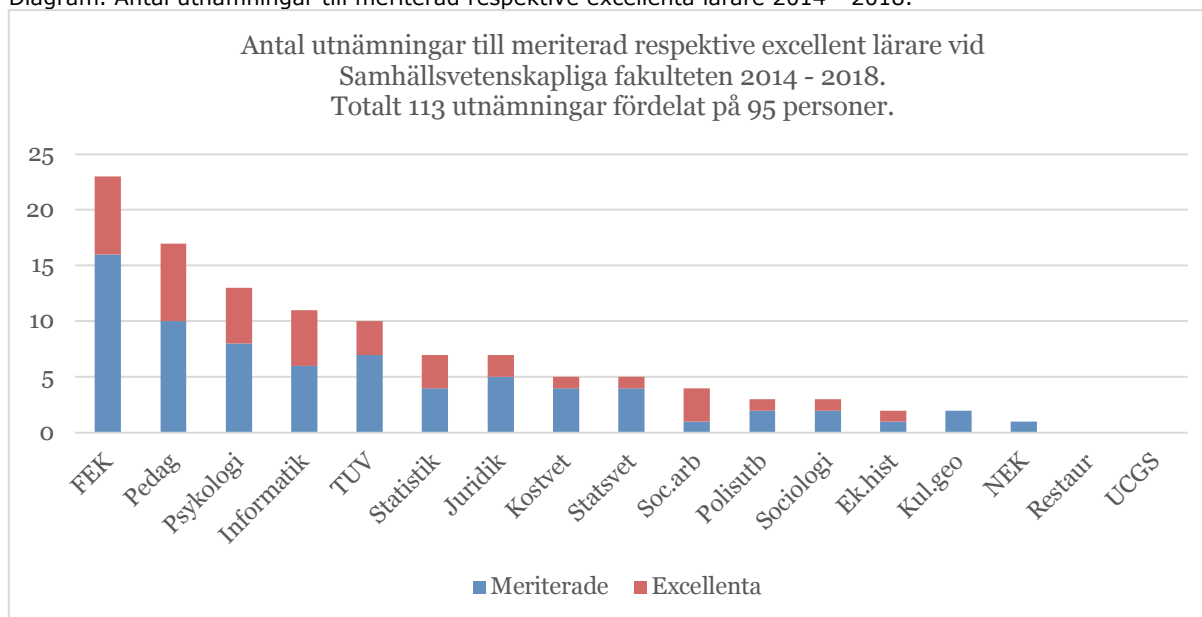
Diagram. Antal registrerade helårsstudenter i Ladok perioden 2014-2018 (Uppdragsutbildning)

6.4 Pedagogisk meritering

Ett initiativ till pedagogisk meritering för lärare togs vid Samhällsvetenskapliga fakulteten redan 2011. Tankarna presenterades i Utbildningsstrategiska rådet (USSR) och det visade sig snart att det fanns ett stort intresse av att utarbeta en universitetsgemensam modell, något som det också fanns ett starkt stöd för i universitetsledningen. En arbetsgrupp tillsattes under 2012 och en första utlysning genomfördes 2013 som pilotstudie med ett begränsat antal sökande. Därefter har fram t.o.m. 2018 nio utlysningar (inkl. pilotomgång) genomförts och man kan konstatera att intresset för pedagogisk meritering är mycket stort vid fakulteten. Under perioden har totalt 113 utnämningar gjorts, fördelat på 95 personer (54 meriterade och 41 excellenta lärare). I figuren framgår hur utnämningarna fördelar sig på institutioner.

Diagram. Antal utnämningar till meriterad respektive excellenta lärare 2014 - 2018.

6.5 Kvalitetsarbete

I november 2015 beslutade rektor om ett universitetsövergripande kvalitetssystem för utbildning. Även om UKÄ:s riksläkare vid den tidpunkten inte var beslutad, var innehållet så pass känt, att Umeå universitet valde att ta fram ett lokalt system för att inte ”tappa” alltför mycket tid i väntan på beslutet. Det innebär också att respektive fakultet kunde påbörja arbetet med en fakultetsanpassning därefter.

Samhällsvetenskapliga fakultetens kvalitetssäkringssystem följer det universitetsövergripande kvalitetssäkringssystemet (fastställt av rektor 2017-02-21) och innebär en anpassning efter fakultets-specifika förhållanden: <https://www.aurora.umu.se/enheter/samfak/utbildning/kvalitetssystem/> Implementeringen av systemet påbörjades under 2017, efter omfattande dialog med prefekter, studierektorer, programsamordnare, studie-/programvägledare och studieadministratörer. Vissa av de i systemet ingående aktiviteterna genomförs sedan tidigare.

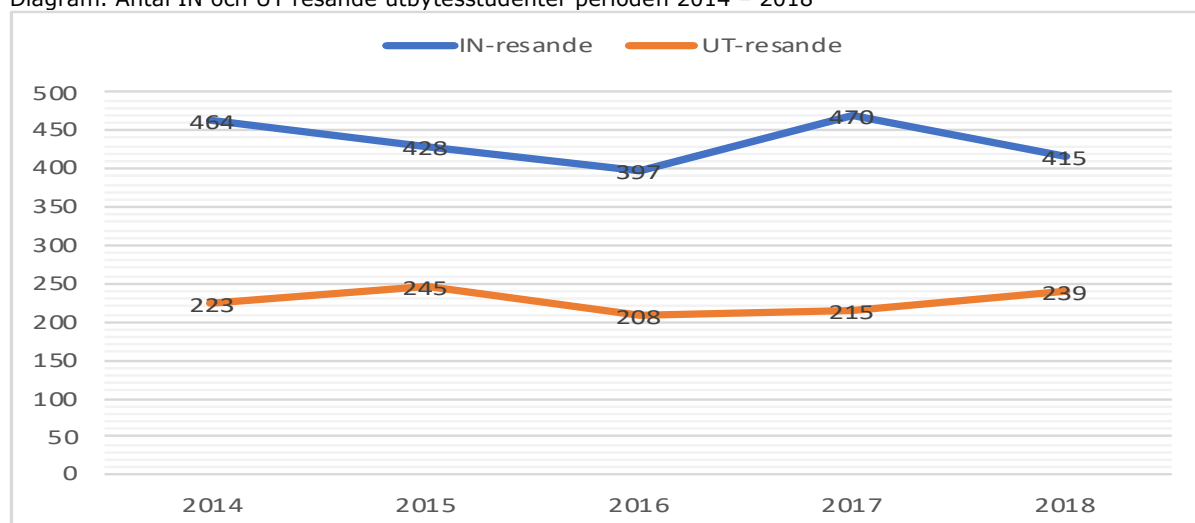
6.6 Internationalisering

Omfattningen av in- och utresande studenter har varit förhållandevis stabil den senaste femårsperioden. Antalet in- och utresande inom avtal har varierat något, medan antalet avgiftsstudenter visar på en trendmässig ökning. Över 50 procent av fakultetens utbytesstudenter sker inom ramen för Handelshögskolan.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

År	Antal (HSTK)		
	Avgiftsstudenter	Utbytesstudenter IN-resande	Utbytesstudenter UT-resande
2014	48	190	119
2015	60	169	126
2016	47	155	113
2017	51	184	118
2018	68	172	115

Diagram. Antal IN och UT resande utbytesstudenter perioden 2014 – 2018

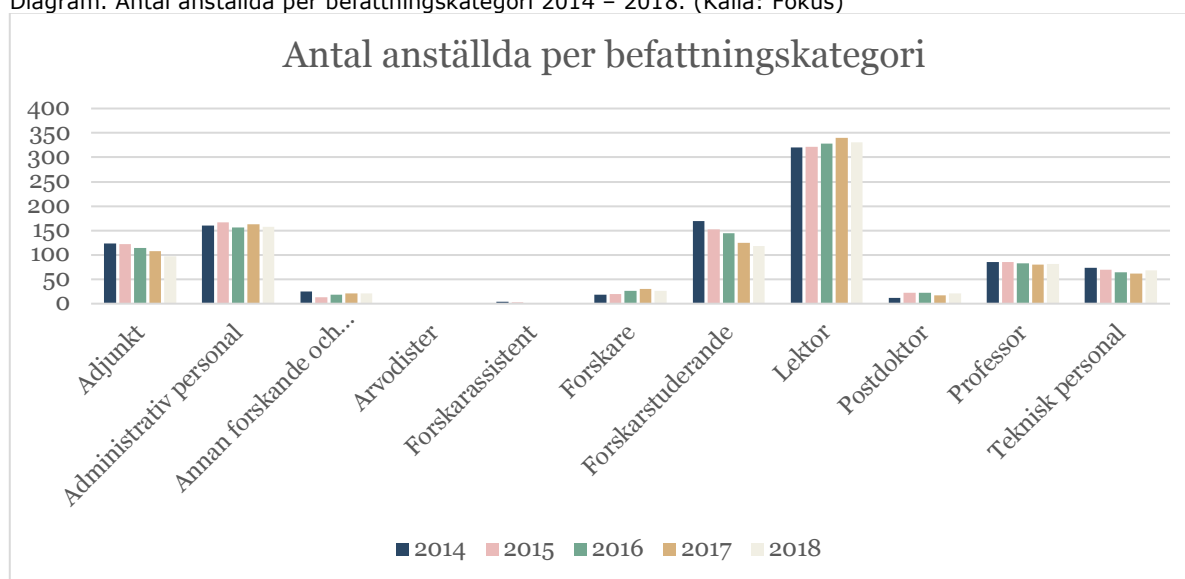
7. Personal och kompetensförsörjning

7.1 Antal anställda m.m.

Alla uppgifter i figurerna som följer baseras på oktober månad respektive år. Tabellen nedan visar en överblick över fakultetens anställda. De senaste fem åren har antalet anställda minskat för varje år och oktober 2018 var antalet anställda 916 personer.

Personal		2014	2015	2016	2017	2018
Kvinna	Antal anställda	539	540	531	547	537
	Antal årsarbetskrafter lärare	231	231	238	242	250
	Antal disputerade lärare (årsarb)	174	175	183	188	194
	Andel lärare disputerade (%)	74	74	75	77	77
	Antal professorer (årsarb)	25	23	23	23	21
	Andel tillsvidareanst (exkl Fo-stud Podo Forass) (%)	88	87	90	88	87
	Antal årsarbetare (mån)	482	471	482	481	474
Man	Antal anställda	427	419	411	389	379
	Antal årsarbetskrafter lärare	228	226	229	227	222
	Antal disputerade lärare (årsarb)	186	185	194	195	193
	Andel lärare disputerade (%)	81	81	84	85	86
	Antal professorer (årsarb)	45	44	47	48	49
	Andel tillsvidareanst (exkl Fo-stud Podo Forass) (%)	86	86	87	89	88
	Antal årsarbetare (mån)	390	363	364	356	348
Summa	Antal anställda	966	959	942	936	916
	Antal årsarbetskrafter lärare	459	457	467	469	472
	Antal disputerade lärare (årsarb)	359	361	376	383	387
	Andel lärare disputerade (%)	77	78	80	81	81
	Antal professorer (årsarb)	70	67	70	71	70
	Andel tillsvidareanst (exkl Fo-stud Podo Forass) (%)	87	87	89	88	87
	Antal årsarbetare (mån)	871	834	846	837	823

Diagram. Antal anställda per befattningskategori 2014 – 2018. (Källa: Fokus)

Diagrammet ovan visar antal anställda inom olika befattningskategorier och de förändringar som skett de senaste fem åren. Antalet lektorer ökade ett antal år för att sedan minska något under 2018. Eftersom siffrorna är från oktober 2018 kan dock tilläggas att flertalet lektorsutlysningar blev färdiga att mellan oktober och december. Antalet adjunkter fortsätter att minska. Det kan också konstateras att antalet forskarstuderande minskar, dock inte lika kraftigt som mellan åren 2016 och 2017. Sedan oktober 2014 och fram till oktober 2018 har minskningen varit 51 personer.

Könsfördelning per befattningskategori

Tabellen 7.1.2 nedan visar könsfördelningen per befattningskategori. En jämn könsfördelning anses råda när andelen kvinnor respektive män i en grupp är 40/60 procent eller jämnare. Könsfördelningen inom Samhällsvetenskapliga fakulteten är ojämn inom samtliga befattningskategorier, med undantag för lektorer, forskarstuderande samt teknisk personal. Mest ojämn är fördelningen inom administrativ personal och det kan inte utläsas något trendbrott inom denna grupp. Snarare har det blivit en ännu mer ojämn fördelning.

Även inom befattningskategorin professorer återfinns en konstant ojämn könsfördelning där andel kvinnor är 33 %. Inte heller inom denna kategori märks något trendbrott, tvärtom visar en analys på en ökad obalans under de kommande åren på grund av väntade pensionsavgångar bland kvinnliga professorer.

Tabell 7.1.2 (Källa: Fokus)

Befattningskategori	Antal anställda kvinnor	Antal anställda män	Andel anställda kvinnor (%)	Andel anställda män (%)
Adjunkt	63	34	65	35
Administrativ personal	133	24	85	15
Annan forskande och undervisande personal	13	8	62	38
Arvodister	0	0		
Forskarassistent	1	1	50	50
Forskare	15	11	58	42
Forskarstuderande	69	49	58	42
Lektor	177	154	53	47
Postdoktor	14	7	67	33
Professor	27	54	33	67
Teknisk personal	27	41	40	60
Totalt	537	379	59	41

Åldersfördelning per befattningskategori

Diagrammet nedan visar hur åldersfördelningen ser ut vid fakulteten. I åldersintervallet 60 – 69 år finns 44 lektorer och 24 professorer.

Diagram. Åldersfördelning per befattningskategori (Källa: Fokus).

Åldersfördelning per befattningskategori (okt 2018)

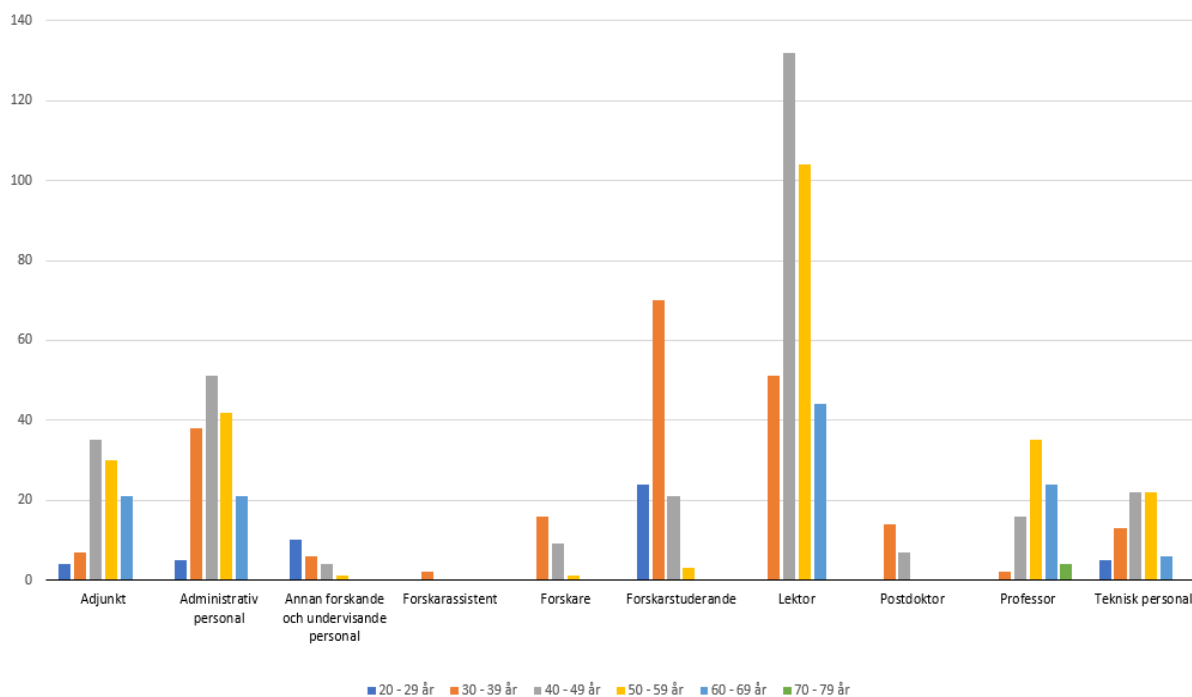
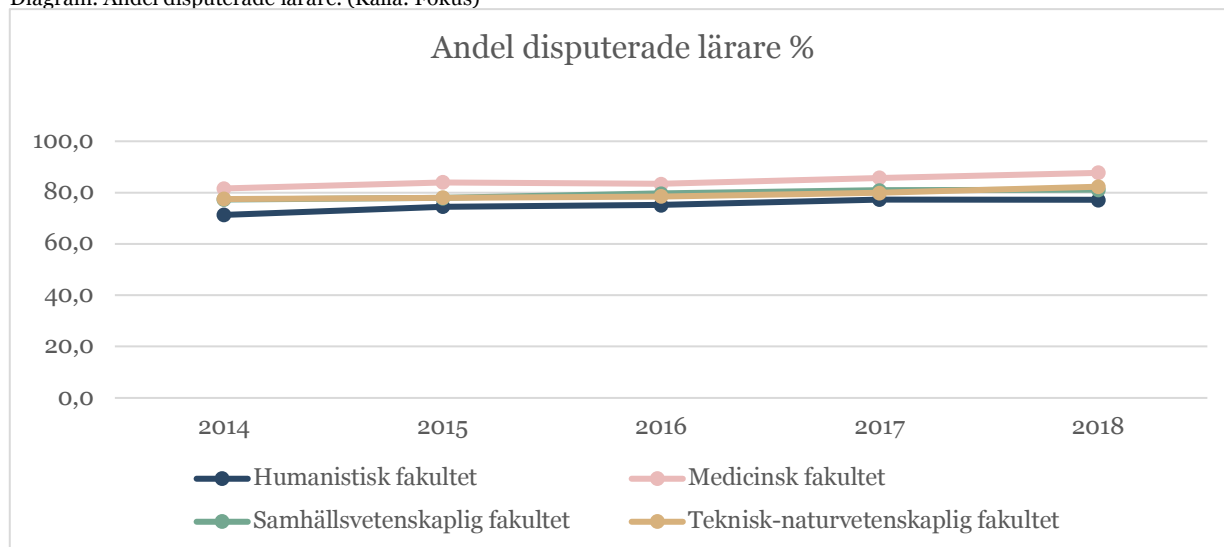

Diagram. Andel disputerade lärare. (Källa: Fokus)

Diagrammet ovan visar utvecklingen för respektive fakultet under de senaste fem åren. Samhällsvetenskapliga fakulteten har ökat sin andel disputerade lärare med 3,8 procentenheter sedan 2014. Andelen disputerade lärare var 2018 fördelat på respektive fakultet enligt nedan:

Humanistisk fakultet 77,1 %
 Medicinsk fakultet 87,7 %
 Samhällsvetenskaplig fakultet 81,1 %
 Teknisk-naturvetenskaplig fakultet 82,3 %

Sjukfrånvaro

Den inrapporterade sjukfrånvaron vid fakulteten fortfarande ligger på en låg nivå och uppgick 2018 till 3,1 %. Sjukfrånvaron har dock ökat med 0,2 procentenheter vilket är i likhet med året innan, då sjukfrånvaron ökade med 0,3 procentenheter. Som regel ser vi en ökad sjukfrånvaro inom samtliga yrkesgrupper, samt att männen fortsatt har en lågt rapporterad sjukfrånvaro i jämförelse med kvinnor.

2018 stod gruppen forskarstuderande för den största ökningen, med en ökning från 4,8 % 2017 till 6,9 % 2018. Inom denna grupp ligger sjukfrånvaron bland kvinnor på 8,9 % medan männen ligger på 4,1 %. Även sjukfrånvaron inom postdoktorsgruppen har tydligt ökat från 3,2 % 2017 till 4,6 % 2018. Ökningen återfinns bland de kvinnliga postdoktorerna.

Under 2017 kunde vi tvärt emot den övriga utvecklingen se att den negativa utvecklingen av sjukfrånvaro bland kvinnliga adjunkter vände och sjönk (5,0 % 2017, 6,4 % 2016) och denna positiva utveckling fortsätter i samma riktning och ligger 2018 på 4,0 %.

Befattningskategori	Sjukfrånvaro	
	2018 (%)	Jmf 2017
Adjunkt	3,0	4,2
Administrativ personal	4,4	4,5
Annan forskande och undervisande personal	0,6	0,4
Forskare	1,3	1,2
Forskarstuderande	6,9	4,8
Lektor	1,9	2,0
Postdoktor	4,6	3,2
Professor	1,1	0,3
Teknisk personal	3,1	2,1
Totalt	3,1	2,9

Källa: Fokus

7.2 Kompetensförsörjning

Läroanställningar

Under 2018 utlystes:

- 10 professurer
- 21 universitetslektorat som tillsvidareanställningar
- 36 universitetslektorat som visstidsanställningar
- 2 universitetsadjunkter som tillsvidareanställningar
- 21 universitetsadjunkter som visstidsanställningar

Under 2018 befordrades:

- 1 universitetslektor till professor
- 2 universitetsadjunkter till universitetslektor

En ungefärlig genomsnittstid för tillsättning av läroanställningar är 12 månader för professor och nio månader för universitetslektor.

Docenter

Under 2018 har dekanen beslutat att anta elva personer som docenter.

Ämne för docentur	Innehavare
Företagsekonomi	Galina Biedenbach
Företagsekonomi	Erik Lindberg
Företagsekonomi	Herman Stål
Informatik	Katrin Jonsson
Pedagogik	Inger Eliasson
Pedagogik	Ola Lindberg
Pedagogik	Oscar Rantatalo
Psykologi	Stefan Holmström
Psykologi	Paul Davis
Sociologi	Maureen Eger
Sociologi	Ragnar Lundström

7.3 Kompetensutveckling

Sabbatsledighet för professorer

Fakultetsnämnden beslutade i slutet av 2015 att införa ett system med sabbatsledigheter för professorer. Syftet med denna satsning är att stärka fakultetens forskning genom att erbjuda våra professorer möjlighet till en koncentrerad arbetsinsats och till att bygga, underhålla eller fördjupa internationella nätverk. Syftet är också att stärka fakultetens konkurrenskraft vid rekryteringen av nya professorer. Under 2018 har elva professorer haft sabbatsledighet:

Professor Markus Hällgren, Handelshögskolan
 Professor Victor Kaptelinin, Informatik
 Professor Simon Lindgren, Sociologi
 Professor Magnus Lundmark, Geografi och ekonomisk historia
 Professor Louise Rönnqvist, Psykologi
 Professor Runar Brännlund, Handelshögskolan

Professor Gunnar Malmberg, CEDAR/Geografi och ekonomisk historia
 Professor Mehdi Ghazinour, Polisutbildningen
 Professor Ann Öhman, UCGS
 Professor Xavier de Luna, Handelshögskolan
 Professor Mattias Strandh, Socialt arbete

Prefektseminarium

Under året har fyra prefektseminarier genomförts. Vid dessa seminarier har aktuella teman och problemställningar rörande ledning och styrning av institutionernas verksamhet belysts och diskuterats. Varje seminarium har en inbjuden inledare med särskild kunskap inom aktuellt område.

Teman

- Att synliggöra samhällsvetenskap – den nya externa webben (repr. från Kommunikationsenheten)
- Arbetsmiljö och friskfaktorer (Nils Eriksson, Mikal Björkström)
- Att anställa (Ruth Mannelqvist)
- Att hantera forskningsdata (Anders Karlsson, Mikael Henningsson)

Lärardagen

Temat för lärardagen 2018 var: Demokrati på allvar – men hur då?

Seminarium för teknisk/administrativ personal

Temat var:

- Stress och hur man hanterar den (Maria Nordin)

Informationsträffar

Under 2018 har fakulteten anordnat särskilda informationsträffar för institutions- och enhetsledning samt för olika personalkategorier enligt följande:

- Prefekter, föreståndare och fakultetsnämnd
- Studierektorer, programsamordnare och utbildningskommitté
- Studievägledare och studieadministratörer
- Forskarutbildningsansvariga
- Personalsamordnare
- Ekonomiadministratörer
- Kommunikatörer

7.4 Arbetsmiljö

I institutionernas och enheternas arbetsmiljöplaner redovisas att man har en skriftlig delegation av arbetsmiljöuppgifter och att de har arbetsmiljöombud. De flesta institutioner har också arbetsmiljöfrågor som en stående punkt vid LSG eller APT. Det framgår av arbetsmiljöplanerna att i de fall riskbedömningar görs och dokumenteras så handlar det ofta om riskkällor som inte kräver omedelbar åtgärd. Det kan exempelvis vara att viss personal upplever sin arbetssituation som stressfylld och ibland för hög, att detta innebär svårigheter i att uppnå balans mellan arbete och fritid samt att erhålla nödvändig återhämtning.

Ett område med utvecklingspotential är det konkreta arbetet med att dokumentera och följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet. En diskussion har förts under 2018 om att rekommendera samtliga institutioner att på sikt använda utarbetade mallar för information om arbetsmiljö för att den ska bli mer jämförbar och reducera risken för att viktiga delar missas i det löpande och kontinuerliga uppföljningsarbetet. Fakultetsledningen har genomfört sin årliga dialog med institutionerna och vid dessa besök har bland annat institutionernas arbetsmiljöarbete lyfts och diskuterats.

Vid en planeringsdag för fakultetsamverkansgruppen med tema arbetsmiljö gavs en kort tillbakablick gällande sjukförsäkringssystemet i Sverige samt diskuterades funderingar om framtiden kring detta. Det informerades även om ett nytt metodstöd för arbetsplatsdialog för arbetsåtergång (ADA), detta ska tillsammans med det nya rehabiliteringssystemet Adato underlätta arbetet för chefer och HR med rehab-planer. Huvudskyddsombudet Linda Johansson och utvecklingskonsult Christer Åkerberg deltog vid planeringsdagen.

Doktorandernas besvärliga situation, som tidigare lyfts och diskuterats, resulterade under 2018 i formande av ett universitetsgemensamt utvecklingsprogram för doktorander. Ändamålet med utvecklingsprogrammet är att skapa bättre förutsättningar för ett långt och hållbart arbetsliv för doktorander i en konkurrensutsatt akademisk miljö.

Fakulteten ser det som viktigt att arbetsmiljöfrågorna integreras och hanteras verksamhetsnära. Eftersom ett särskilt ansvar ligger på prefekt/föreståndare och det under året genomförts en medarbetarundersökning har fakulteten även i 2018 års prefektseminarieserie berett minst ett tema för arbetsmiljöområdet. Vid detta seminarium har information och kommentarer rörande resultaten från medarbetarenkäten presenterats samt det talats omkring arbetsmiljö och vad som gör att vi mår bra på jobbet, med fokus på friskfaktorer. Därefter har institutionernas reflektioner belysts i mindre diskussionsgrupper och senare har diskussionerna avslutats i storgrupp. Det seminarium inom arbetsmiljöområdet som har ägt rum under 2018 är; Arbetsmiljö och friskfaktorer.

7.5 Lika villkor

Sedan december 2017 finns ett strategiskt råd för lika villkor (LIV) vid Umeå universitet. Rådet består av elva ledamöter som representerar universitetsledningen, personalenheten samt ansvariga i respektive fakultetsledning/Lärarhögskolan samt två lika villkorssamordnare. Rådet utgör ett fakultetsövergripande strategiskt stöd för rektor och universitetsledningen, avseende frågor inom området jämställdhet och likabehandling, ur såväl perspektiven arbetsgivare som utbildningsanordnare.

Vid fakulteten finns en ny handläggare för lika villkor sedan halvårsskiftet 2018 samt en till två lika villkorsrepresentanter vid fakultetens institutioner/enheter. Handläggarens roll är att stötta dekanen och fakultetens chefer i lika villkorsfrågor och det aktiva arbetet kopplat till detta. Lika villkorsrepresentanternas uppgift är att stötta prefekterna/föreståndarna i dessa frågor och är ett stöd i olika forum, som exempelvis lokal samverkansgrupp (LSG).

Under hösten 2018 besökte vice dekan och handläggaren för lika villkor majoriteten av representanterna vid fakultetens institutioner/enheter. Syftet med mötet var att få en möjlighet att träffas, samt ta reda på vilka aktuella frågor som hanteras i dagsläget, hur arbetet med lika villkor är organiserat, vilka möjligheter samt utmaningar de ser i rollen som representant samt vilket stöd fakulteten kan utgöra. I samråd med representanterna beslutades även att alla som jobbar med lika villkorsfrågor vid fakulteten ska bjudas in till två träffar per år. Detta för att skapa ett forum där frågor och funderingar kan lyftas, erfarenhetsutbyten och idéer utbytas samt information delges från Lika villkorsrådet. Första mötet kommer att hållas vårterminen 2019. Under hösten 2018 deltog handläggaren vid en nationell konferens för lika villkor inom universitet och högskola, som anordnades av Linnéuniversitetet i Växjö, tillsammans med två andra handläggare och en representant från universitetet.

Vid den samhällsvetenskapliga fakulteten (oktober 2018) finns det 24 chefer (prefekt, biträdande prefekt [vid Handelshögskolan samt Institutionen för geografi och ekonomisk historia], föreståndare, administrativ chef, kanslichef) varav 13 är kvinnor och 11 män.

8. Ekonomi

Ekonomisk sammanfattning

Intäkter

De totala intäkterna för den samhällsvetenskapliga fakulteten uppgick år 2018 till 1 051 mnkr, vilket är en ökning med 51,8 mnkr jämfört med föregående år. I diagrammen nedan redovisas intäktsutvecklingen de senaste fem åren samt intäktsandelar.

Diagram. Intäkter totalt per intäktslag perioden 2014 – 2018, mnkr

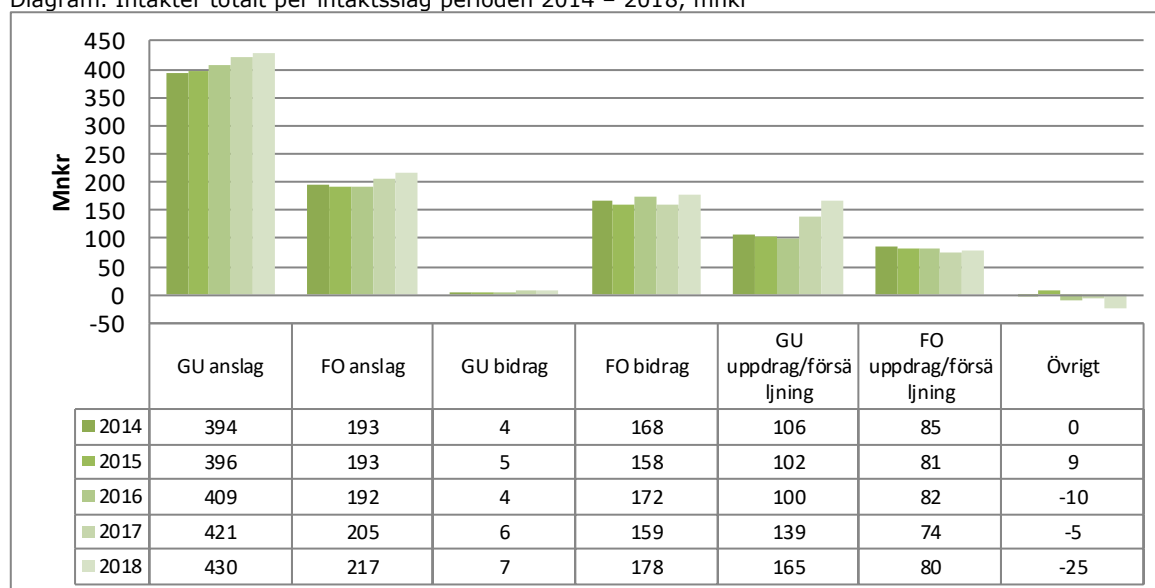
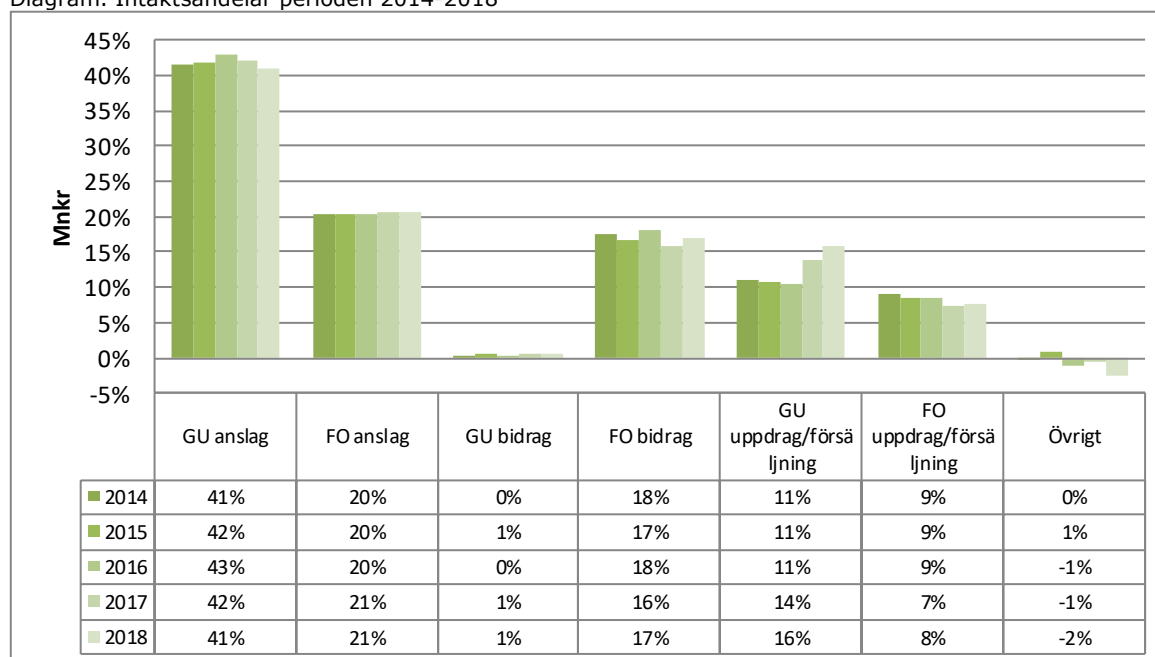

Diagram. Intäktsandelar perioden 2014-2018

Kostnader

De totala kostnaderna uppgår år 2018 till 1 019 mnkr och är en ökning med 27 mnkr i jämförelse med år 2017 och 81 mnkr högre än år 2014. Andelen personal- och lokalkostnader utgör ca 70 procent av de totala kostnaderna och har varit i princip konstant under perioden. Lokalkostnadsandelen har ökat med ca 2 procent under perioden 2014 till 2018. Övriga kostnader har varierat något mellan åren.

Diagram. Kostnader per kostnadsslag perioden 2014 – 2018

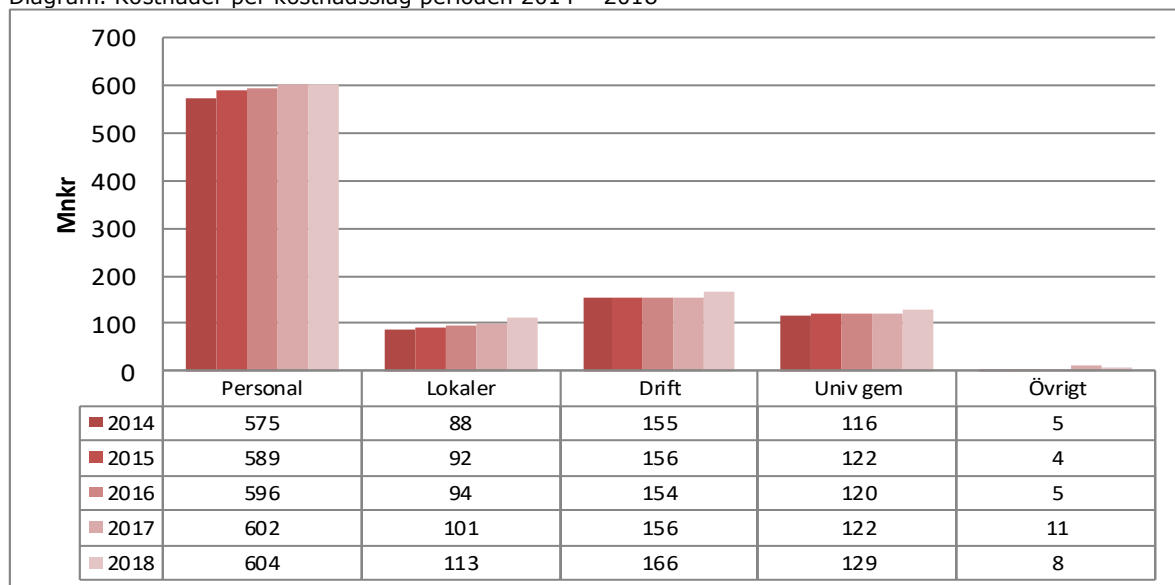
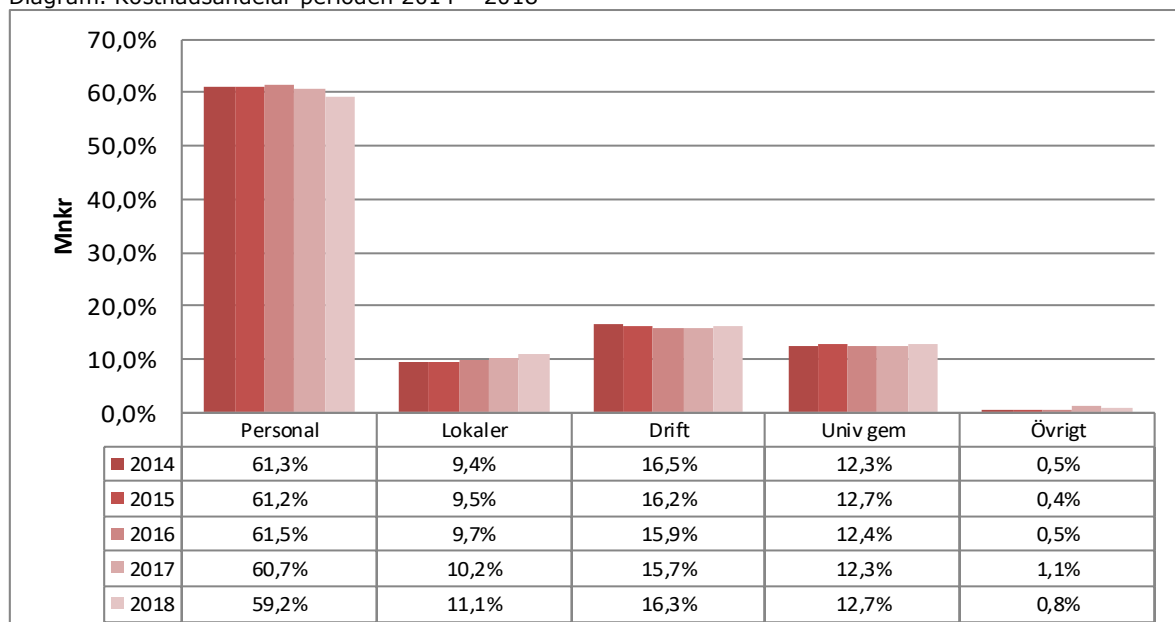

Diagram. Kostnadsandelar perioden 2014 – 2018

Årets kapitalförändring/balanserade medel

Årets kapitalförändring uppgick till +31,5 mnkr, vilket är 29,3 mnkr bättre resultat än den totala budgeten för år 2018. Där den största förändringen finns inom forskning/forskarutbildning. Grundutbildningsverksamheterna redovisade ett resultat på +6,9 mnkr och verksamheterna inom forskning/forskarutbildning redovisade ett överskott på totalt 24,6 mnkr.

Totalt uppgår den samlade kassabehållningen per 2018-12-31 till 288,3 mnkr varav 139,6 mnkr avser myndighetskapital/balanserat kapital och 148,7 mnkr ej förbrukade projektmedel.

Diagram. Årets kapitalförändring i jämförelse med budget, mnkr

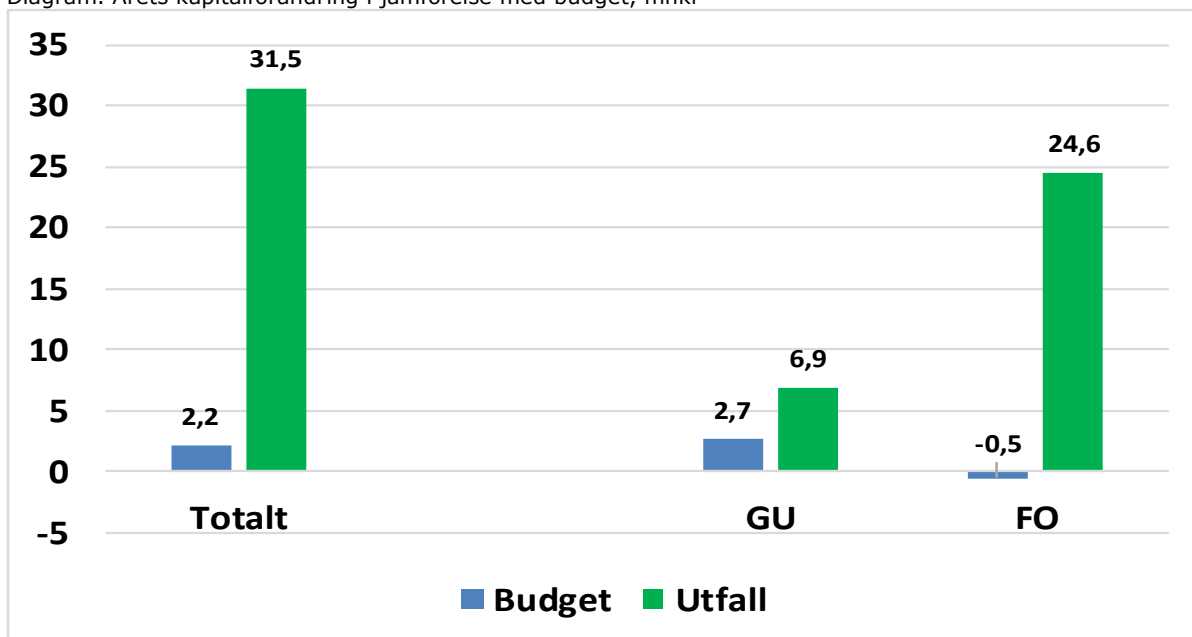
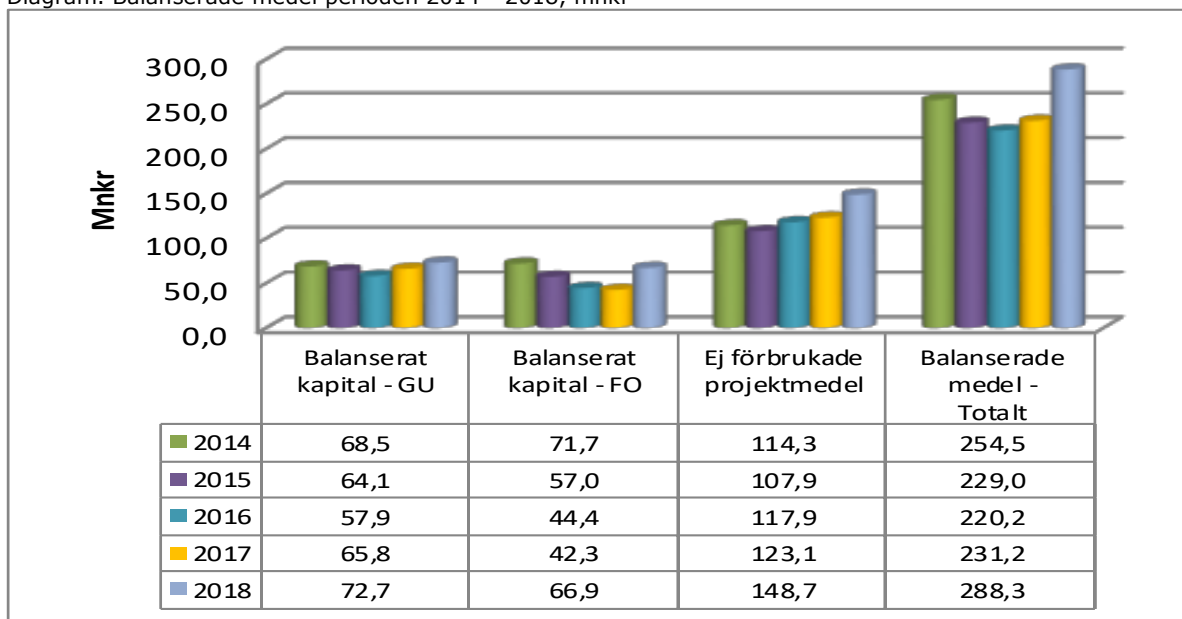

Diagram. Balanserade medel perioden 2014 - 2018, mnkr

Omslutning, resultat och balanserade medel per institution/enhet

Handelshögskolan, institutionerna för tillämpad utbildningsvetenskap, psykologi samt polisutbildningen utgör de största institutionerna/motsvarande inom den Samhällsvetenskapliga fakulteten vad gäller den ekonomiska omslutningen. Nedan redovisas bland annat omslutningen per institution/enhet år 2017 i jämförelse med föregående år.

Diagram. Omslutning (kostnader) per institution/enhet 2018 (jmf med år 2017), mnkr

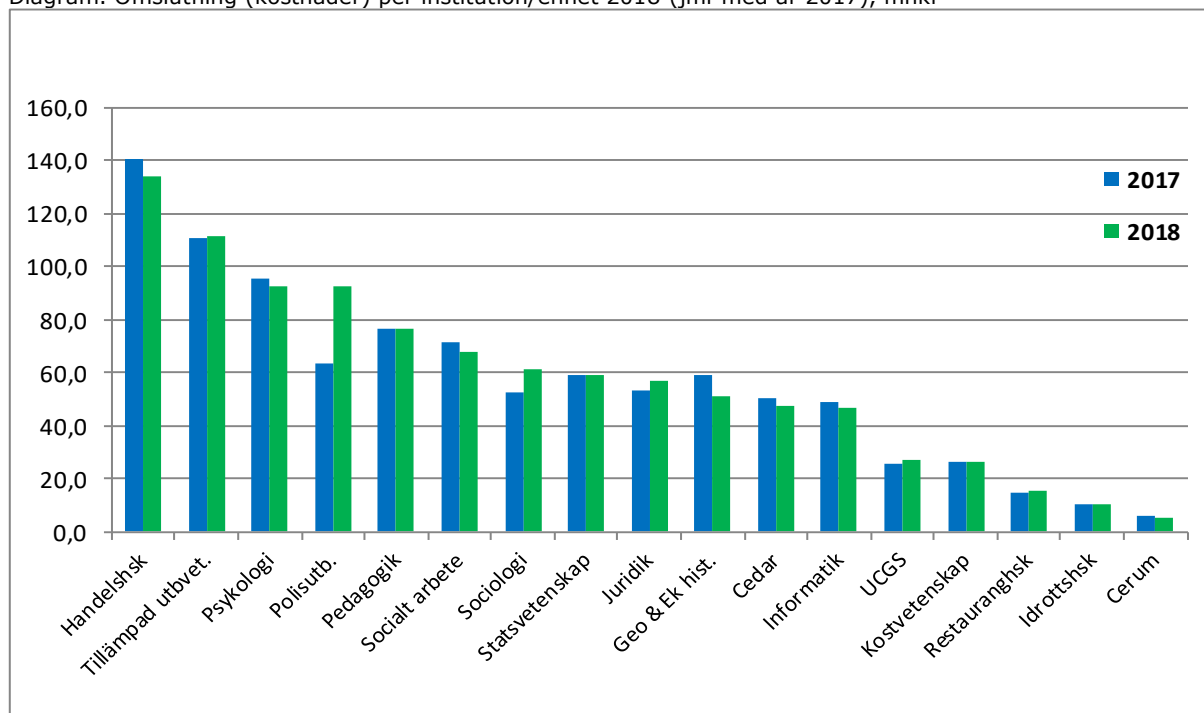

Diagram. Årets kapitalförändring per institution/enhet och verksamhet år 2018, mnkr

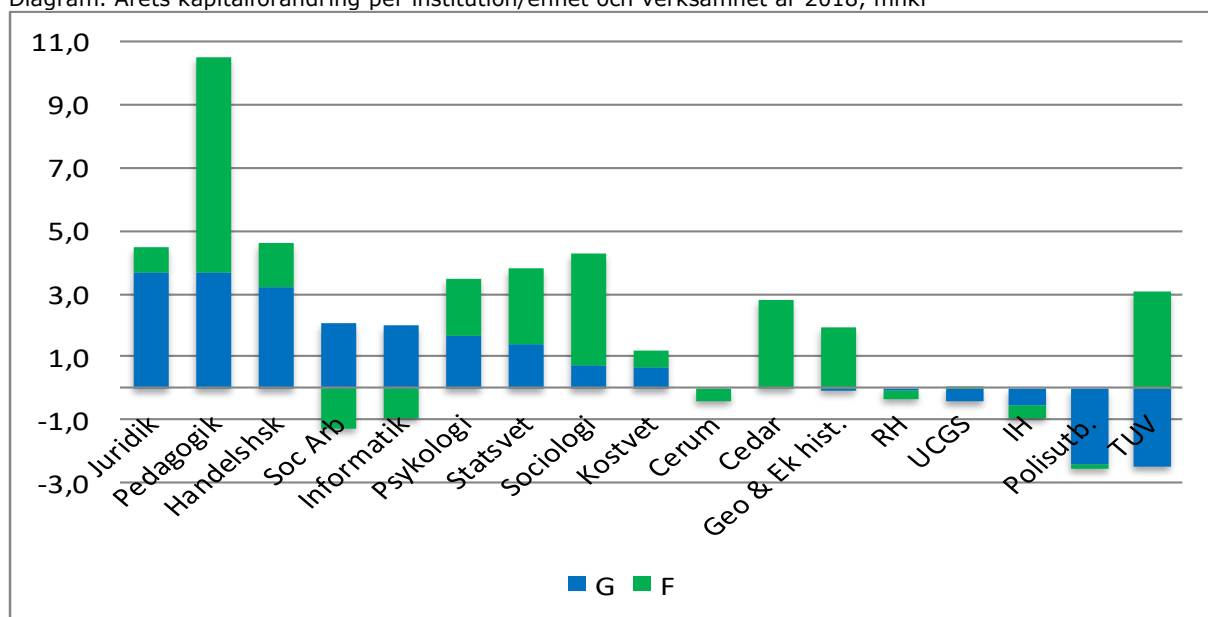

Diagram. Balanserade medel per 2018-12-31 per verksamhetsgren och verksamhet år 2018, mnkr

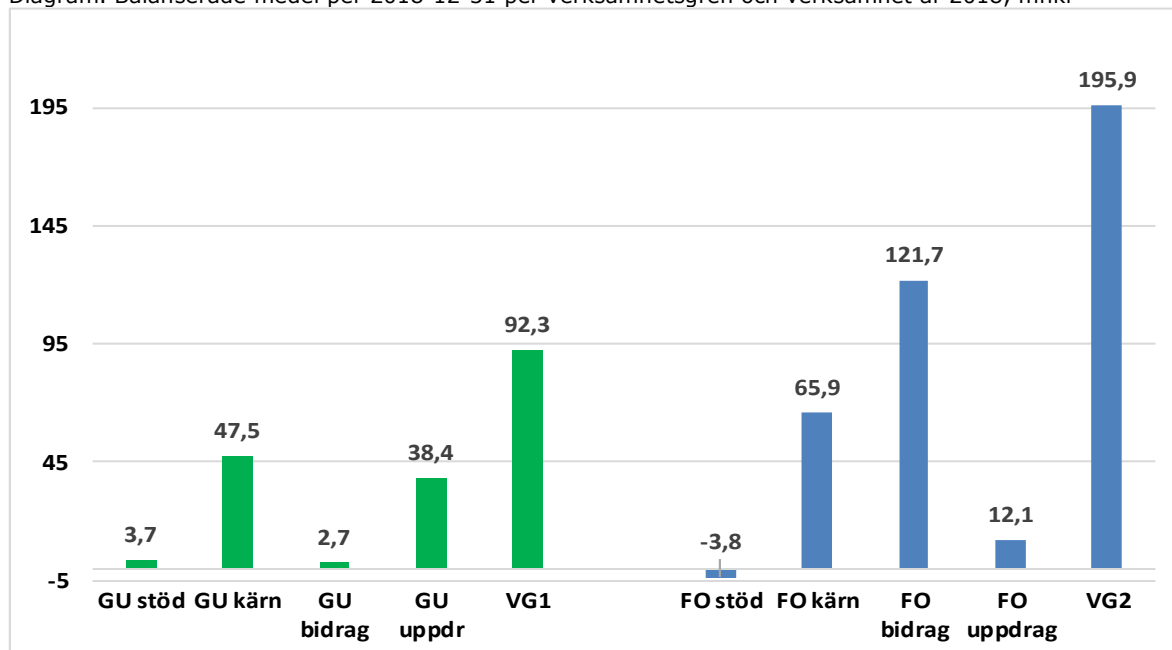

Diagram. Balanserat kapital per institution/enhet och verksamhet år 2018, mnkr

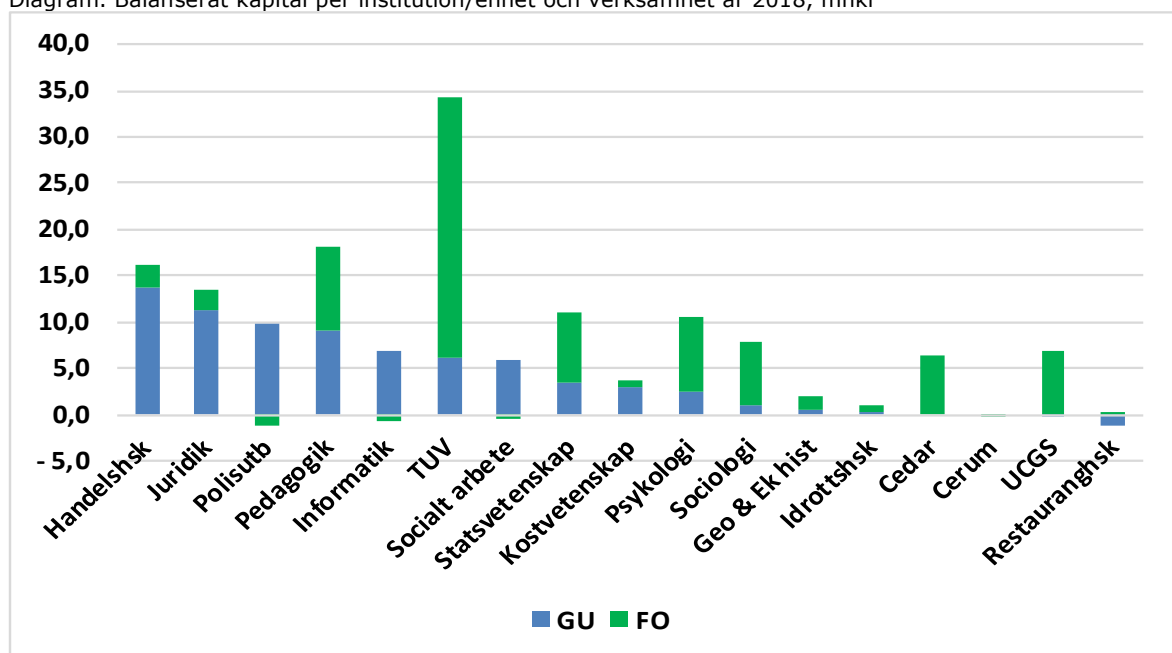
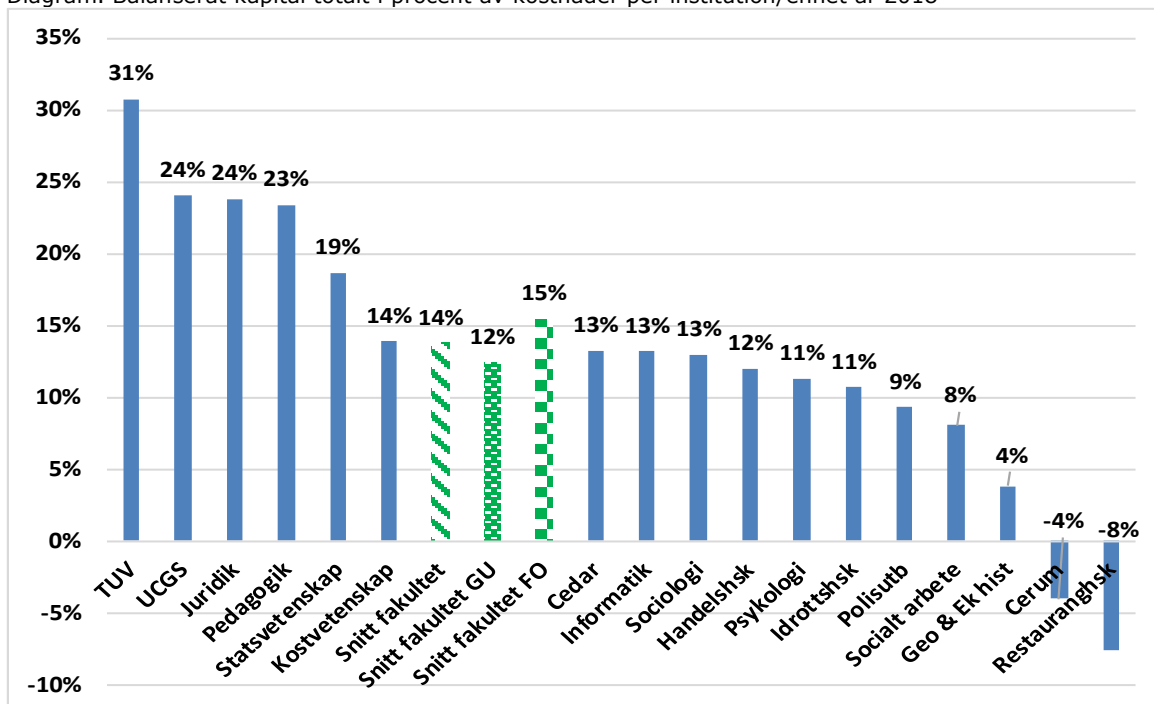

Diagram. Balanserat kapital totalt i procent av kostnader per institution/enhet år 2018

Finansiering per institution/enhet

Den Samhällsvetenskapliga fakulteten finansieras till stor del av statliga anslag (61 %). Grundutbildningen står för 58 % av intäkterna och forskning/forskarutbildningen för 42 %, en stor variation finns dock bland fakultetens institutioner (se diagram nedan).

Diagram. Andel extern-, respektive anslagsfinansiering per institution/enhet år 2018

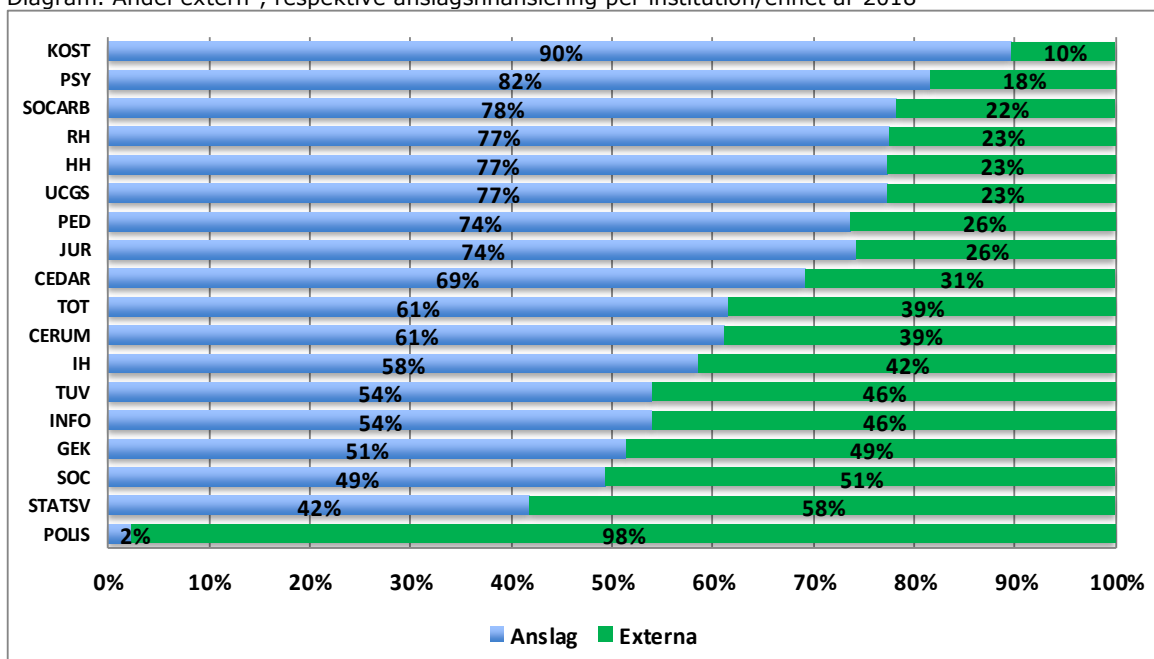
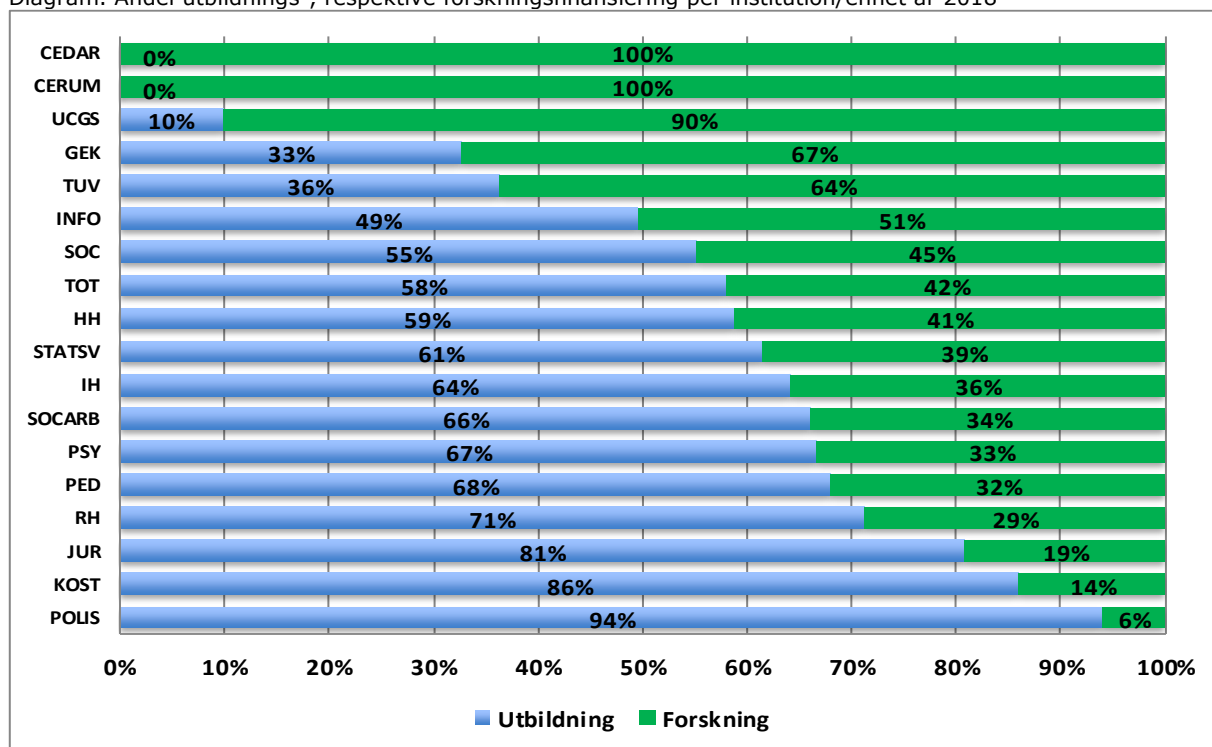

Diagram. Andel utbildnings-, respektive forskningsfinansiering per institution/enhet år 2018

9. Intern styrning och kontroll

Statliga myndigheter ska ha en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt för att säkerställa detta ingår det i arbetet med intern styrning och kontroll att göra en riskanalys av fakultetens/motsvarande verksamhet. De besvarade frågeställningarna angående intern styrning och kontroll gav detta resultat 2018:

Påstående 1:

Vi har god regelefterlevnad, vilket bl a innebär att fattade beslut genomförs i organisationen.

Påstående 2:

Informationssäkerheten är tillfredställande, vilket bl a leder till att material inte går förlorat etc.

Påstående 3:

Vi har rutiner för ekonomisk hantering som förebygger att risken för oegentligheter uppstår.

Påstående 4:

Vi har kontroll över att myndigheterna inte minskar under 10 % av årets kostnader.

Påstående 5:

Vår ekonomiska uppföljning är tillfredsställande.

Påstående 6:

Omvärldsanalys genomförs på en tillfredsställande nivå.

Påstående 7:

Vi har rutiner/kontroll över att lagen om offentlig upphandling inte bryts.

Påstående 8:

Vi upplever inte att den arbetsrelaterade sjukfrånvaron ökar.

Påstående 9:

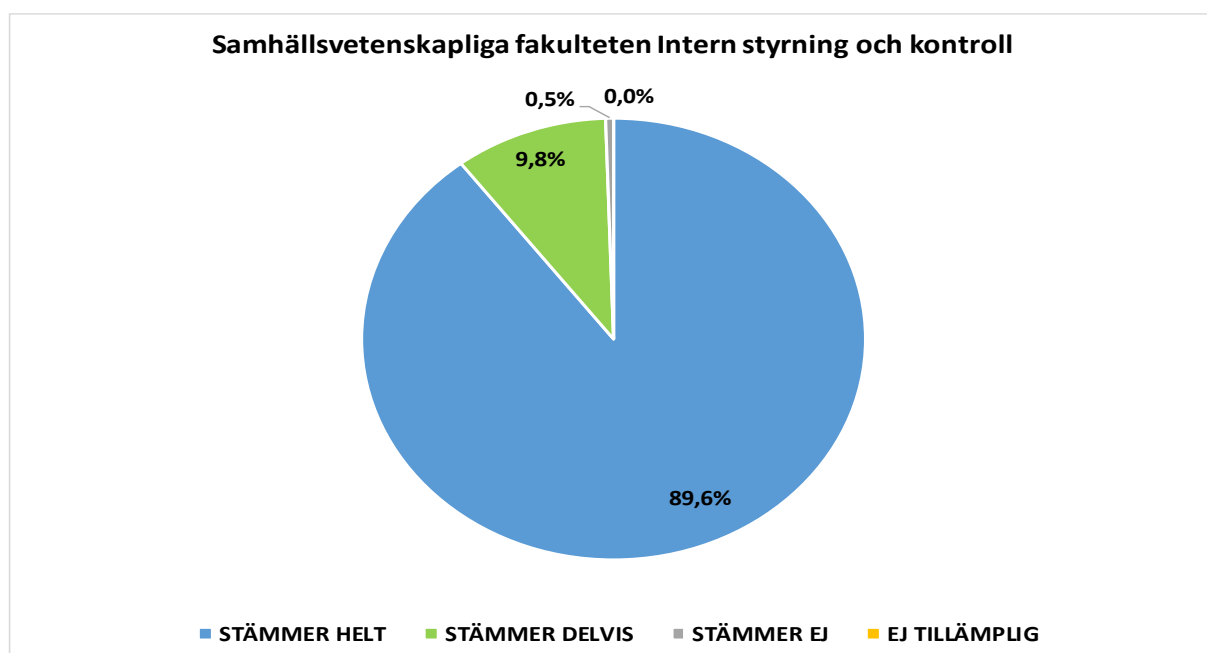
IT-säkerheten inom vår organisation är tillfredsställande.

Påstående 10:

Vi har kontroll att verksamheten inte utsätts för otillbörlig påverkan, ex mutor och bestickning.

Påstående 11:

Vi upplever att ansvaret för att vidta åtgärder är negativa händelser uppstår eller regelöverträdelser sker är tydligt.

Kommentarer:

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen är tillfredsställande inom den Samhällsvetenskapliga fakulteten då 94% av institutionerna el motsvarande (17 av 18) svarat ja på den frågan.

Man har regelbundna beslutsmöten och Umeå universitet har bra system för att följa upp vilket underlättar för att ha god efterlevnad. När det gäller informations-säkerheten är det några institutioner som går igenom sina rutiner och anser att APT är en bra informationskälla, Aurora används mer än tidigare. Kritik mot att det är svårt för anställda att hitta Aurora har framförts. I och med nya webben så har man gjort en översyn av sina hemsidor. Informationsspridning inom institutionerna är något som man försöker utveckla i och med att det är ett viktigt område.

Ekonomiska frågor är styrt från Umeå universitet centralt genom de system och regler som finns. Gällande inköp finns det interna rutiner för att kunna efterleva Lagen om offentlig upphandling och för det områden där E-beställning finns används det.

Några har haft en ökning av sjuktalen. Det är främst stressrelaterade sjukdomar. De som har denna problematik arbetar aktivt med att försöka finna övergripande strategier för att hantera problemen. Någon har sett en ökning bland doktorander och de ser fram emot den utredning som Personalenheten ska göra angående detta under 2019.

Mutor och bestickning är svårt att styra över, exempel på att arbeta med detta är att ha en fastställd krisplan och lathund för denna typ av situationer. Kan endast förebyggas med information och diskussion om de rättsliga grunderna som anställd på en statlig myndighet. Saknar verktyg för om problem uppstår mellan studenter och i studentgrupper.

Om negativa händelser eller regelöverträdelser uppstår så är Universitetets regler samt fakultetens och institutions delegationsordning något som man följer. Kontinuerlig uppföljning är viktigt.

Risakanalys

Samhällsvetenskapliga fakulteten har analyserat institutionernas eller motsvarande i den centralt utskickade riskanalystabellen där vi betygsatt de olika frågeställningarna utifrån Sannolikhet och Konsekvens med skalorna låg, medel och hög (se bilaga).

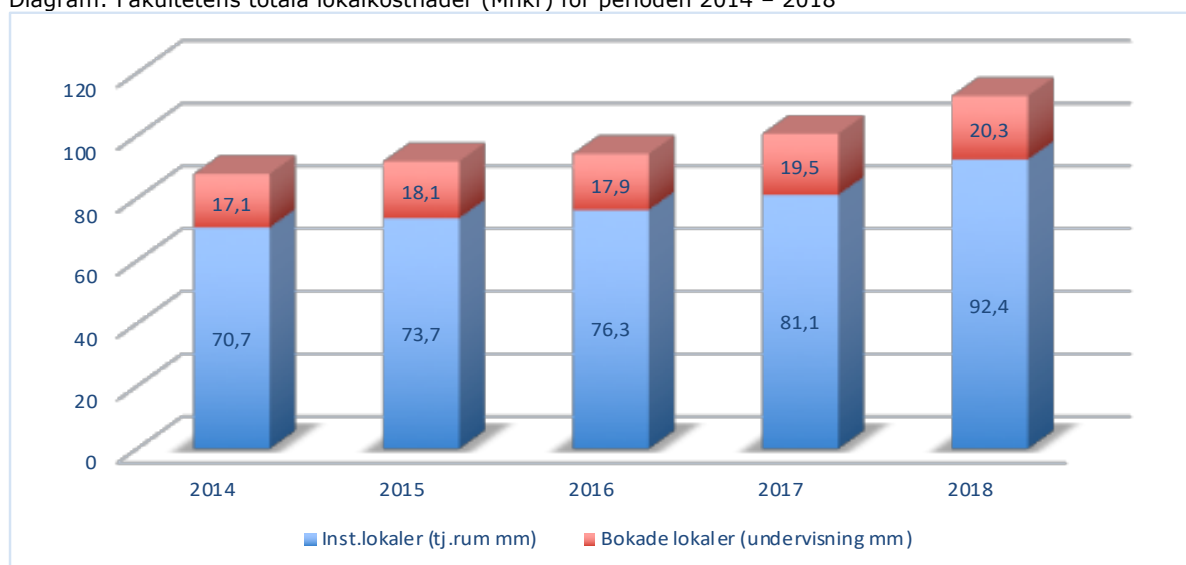
10. Övrigt

10.1 Lokaler

Totalt uppgick lokalytan för fakultetens institutioner/enheter till 24 587 m² (vägd area). Lokalkostnaderna år 2018 uppgick totalt till 112,7 mnkr, vilket är en ökning med 12,1 mnkr (+ 12 %) i jämförelse med år 2017. Ökningen av lokalkostnaderna beror till största del på polisutbildningens nya lokaler på campus som innebär utökning av ytan med ca 3 000 m² (vägd area).

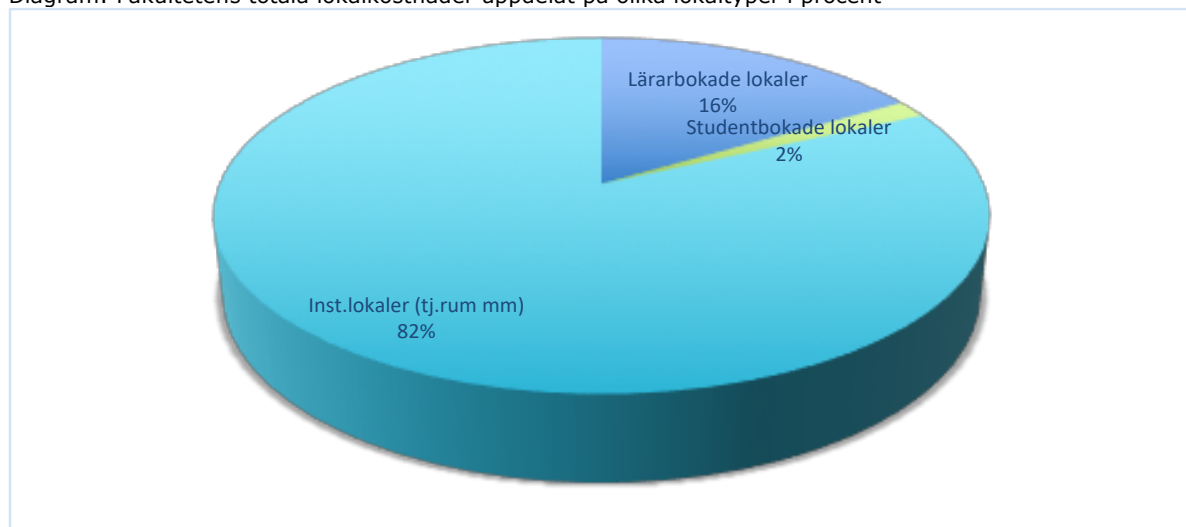
Lokalkostnaderna utgör år 2018 11 procent av fakultetens totala kostnader (jmf 10,1 % år 2017).

Diagram: Fakultetens totala lokalkostnader (Mnkr) för perioden 2014 – 2018

Huvuddelen av lokalkostnaderna utgörs av institutionsyta (52 procent), därefter kostnader för bokade undervisningslokaler 16 procent samt studentbokade lokaler 2 procent.

Diagram: Fakultetens totala lokalkostnader uppdelat på olika lokaltyper i procent

10.2 Kommunikationsarbetet

Webbarbete

Under året genomfördes en stor genomgång av allt innehåll på webben, med syfte att förbättra och målgruppsanpassa det. I olika steg bearbetades, anpassades och överfördes sedan texter, bilder samt övrigt material till ett nytt webbverktyg.

Vetenskapsluncher

Tillsammans med övriga fakulteter anordnades vetenskapsluncher under våren och hösten på Kafé Station.

Vårens föreläsningar/föreläsare:

- 2018-02-08 PR i offentlig sektor – öppenhet eller skönmålning?/ Stefan Sjöström, socialt arbete
- 2018-04-12 Skolmältiden – en arena för lärande om demokrati?/ Cecilia Olsson, kostvetenskap

Höstens föreläsningar/föreläsare:

- 2018-09-27 Hur kan utvärdering stärka demokratin?/ Anders Hanberger, utvärderingsforskning
- 2018-11-11 Stöd till utbildning vid psykisk ohälsa – en fråga om demokrati/ Veronica Lövgren, socialt arbete

Pressmeddelanden från Samhällsvetenskaplig fakultet 2018

Pressmeddelanden svenska: 23

Pressmeddelanden engelska: 0

I pressmeddelandena medverkade 13 män och 19 kvinnor.

Pressgenomslag

De största internationella nyheterna i Meltwaters rapporter från 2018 dominerades totalt av Magnus Blomgren, Statsvetenskap (plats 1-5 samt 7, 8 och 10 på topplistan), som kommenterade riksdagsvalet och SD:s framgångar. (Summa räckvidd på de publiceringarna: 219 miljoner läsare.) Även i nationell press var det statsvetarnas kommentarer om riksdagsvalet som dominerade. Nyheten om hedersdoktor Carina Bergfeldt fick också stor uppmärksamhet.

Behovsinventering

Under hösten 2018 inledde kansliet ett projekt för att inventera behovet av kommunikationsstöd från institutioner och enheter och matcha behoven mot kansliets resurser. Resultaten visar på en samsyn mellan verksamheter och kansli och goda möjligheter för fakultetskommunikatörerna att uppfylla verksamheternas behov av kommunikationsstöd. Projektet har också identifierat kontaktpersoner från varje verksamhet för enklare kontakter med kansliet och en allmän kompetenshöjning hos alla som arbetar med kommunikation på fakulteten. Projektet beräknas avslutas i mars/april 2019.

10.3 Externa remisser

Under 2018 har en stor mängd externa remisser behandlats av forskare och lärare vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Nya regler för elnätsföretagen inför perioden 2020-2023 (Ei R2017:07) [Yttrande: Inga synpunkter]	Betänkande Lån och garantier för fler bostäder [Yttrande: CERUM]
Särskilda uppskavsregler vid betydande samhällsflyttning [Yttrande: Juridiska institutionen]	Promemoria Ytterligare utvidgning av skattebefrielse för egenproducerad el [Yttrande: Inga synpunkter]
Den framtida revisionen Morgondagens kompetenskrav - nya föreskrifter om utbildning och prov [Yttrande: Handelshögskolan]	Direktivförslag från Europeiska kommissionen om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen [Yttrande: Juridiska institutionen]
Synpunkter på Socialstyrelsens förslag till intyg för praktisk tjänstgöring för dietister utbildade utanför EU och EES [Yttrande: Institutionen för kostvetenskap]	Förslag till förordning om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster [Yttrande: Inga synpunkter]
Energimarknadsinspektionens rapport Ei R2017:08 Funktionskrav på elmätare [Yttrande: Inga synpunkter]	En lag om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland (SOU 2018:31) [Yttrande: Juridiska institutionen]
Ett särskilt straffansvar för deltagande i en terroristorganisation (Ds 2017:62) [Yttrande: Juridiska institutionen]	Att bryta ett våldsamt beteende – återfallsförebyggande insatser för mäns som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37) [Yttrande: Juridiska institutionen och Inst. för socialt arbete]
Kvalitetssäkring av HVB - SIS-Remiss 16512 SS 41000 [Yttrande: Institutionen för socialt arbete]	Tryggad tillgång till kontanter (SOU 2018:42) [Yttrande: Inga synpunkter]
Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn - en ny modell för föräldraförsäkringen (SOU 2017:101) [Yttrande: Inst. för socialt arbete och Sociologiska inst.]	Energimarknadsinspektionens rapport Samhälls-ekonomiska analyser vid investeringar i stamnätet för el, Ei R2018:06 [Yttrande: Handelshögskolan, CERE]
Vissa ändringar i regleringen om tillstånd att ta emot offentlig finansiering [Yttrande: Handelshögskolan]	Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112) [Yttrande: Inga synpunkter]
Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv (DS 2018:1) [Yttrande: Juridiska institutionen]	Behandling av personuppgifter vid Myndigheten för arbetsmiljökunskap (SOU 2018:45) [Yttrande: Inga synpunkter]
Förlängt anställningsskydd till 69 år (Ds 2018:28) [Yttrande: Juridiska institutionen]	Promemorian Tillstånd till offentlig danstillställning DS 2018:20 [Yttrande: Juridiska institutionen]
Promemoria Stärkt skydd för valhemligheten [Yttrande: Inga synpunkter]	Tillståndsprövning av vapendelar mm DS 2018:30 [Yttrande: Juridiska institutionen]
Ett reklamlandskap i förändring - konsumentskydd och tillsyn i en digitaliserad värld (SOU 2018:1) [Yttrande: Juridiska institutionen]	Genomförande av terrorismdirektivets brottsofferbestämmelser DS 2018:22 [Yttrande: Juridiska institutionen]
Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95), [Yttrande: Institutionen för geografi och ek historia]	Delar av betänkandet Brännheta skatter! Bör avfallsförbränning och utsläpp av kväveoxider från energiproduktion beskattas? (SOU 2017:83) [Yttrande: Inga synpunkter]
EU-arbetet i riksdagen (2017/18:URF1) [Yttrande: Statsvetenskapliga institutionen]	Effektivare energianvändning (SOU 2017:99) [Yttrande: Handelshögskolan - nationalekonomi]
Promemoria om den ny inriktning för beskattning av tung lastbilstrafik [Yttrande: Inga synpunkter]	Rättssäkerhetsgarantier och hemliga tvångsmedel (SOU 2918:61) [Yttrande: Juridiska institutionen]
Indelningskommitténs betänkande Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå (2018:10) [Yttrande: Inga synpunkter]	Boverkets rapporter 2018:22 Dokumentationssystem för byggprodukter och 2018:23 Klimatdeklaration av byggnader samt delbetänkandet SOU 2018:51 Resurseffektiv användning av byggmaterial [Yttrande: Inga synpunkter]
SOU 2017:75 Datalagring – brottsbekämpning och integritet [Yttrande: Juridiska institutionen]	Skatt på kadmium i vissa produkter och kemiska växtskyddsmedel [Yttrande: Inga synpunkter]